

SISEMINISTEERIUM

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

Maakondade turvalisuse nõukogude parima praktika kogumik 2021

Harjumaa turvalisuse nõukogu

- Alaealiste õigusrikkumistega seonduvate võrgustike toimimine kohalikes omavalitsustes
- Võrgustikumudeli rakendamine alaealise surmaga lõppenud juhtumi korral

Hiiumaa turvalisuse nõukogu

- Turvalisuse maakondlik toetusvoor: veeohutuse koolitus kõigi Hiiumaa koolide
- 7. klasside õpilastele
- Hiiumaa turvalisuse võrgustiku maakondadevaheline koostööseminar
- Turvalisuse maakondlik toetusvoor: asumivälised ja valgustamata bussipeatused jalakäijatele ja bussireisijatele turvaliseks

Ida-Virumaa turvalisuse nõukogu

- Seminar „Turvalisus ning terviseedendus noortelt noortele?”
- KÜ juhatuste infopäev vene keeles
- Koostöö ja koostöövõrgustik

Jõgevamaa turvalisuse nõukogu

- Lastekaitsevõrgustiku koostööseminar
- Turvalisuse ümarlauad omavalitsustes koos vajaduste käsitlesega
- Lõuna-Eesti heaolufoorumi teemakäsitlus „Turvalisuse edendamine – kas Kükametsa või Toompea asi?”

Järvamaa turvalisuse nõukogu

- Järvamaa kohalike omavalitsuste koostööseminar „Kriisideks valmisolek”
- Laager „Kaitse end ja aita teist!” (KEAT)

Läänemaa turvalisuse nõukogu

- Õppereis Võrumaale ja kogemuste vahetamine Võrumaa turvalisuse nõukogu esindajatega
- Turvaline kogukond Paliveres

Lääne-Virumaa turvalisuse nõukogu

- Lääne-Virumaa sotsiaalkaitse komisjon ja sotsiaalkaitse koostööseminarid
- Elanikkonnakaitse õppused kogukondadele
- Kogukondliku turvalisuse toetusvooru projektide infopäevad ja tagasisideseminarid

Põlvamaa turvalisuse nõukogu

- Laste heaolu konverents „Laps. Kas märkamisest piisab?”

- Perevägivaldaga kokku puutuvate spetsialistide ja vabatahtlike teavituspäevad
- Noorte arenguprogrammi SPIN alustamine Põlva vallas

Pärnumaa turvalisuse nõukogu

- Saarde ÖÖ-MARU
- Pärnumaa külade siseturvalisuse mäng

Raplamaa turvalisuse nõukogu

- Haridustöötajate ohutusõppus Rapla ÄKK 2020
- Turvaline kogukond – turvaline kool
- Raplamaa vabatahtlike päästekomandode suutlikkuse suurendamine kogukondlike turvalisuse projektivoorude kaudu aastatel 2014–2020

Saaremaa siseturvalisuse nõukogu

- Saare maakonna vabatahtlike merepäästjate tegevused
- Maakondade omavaheline suhtlemine, Saaremaa turvalisuse nõukogu liikmete koolitused, õppereisid teistesse maakondadesse
- Koroonaaajal kommunikatsioonivahendite kasutamine ennetustegevuses

Tartumaa turvalisuse nõukogu

- Tartumaa turvalisuse nõukogu ja kohalike omavalitsuste juhtide õppereis Soome (Viitasaari, Jyväskylä)
- Lõuna-Eesti heaolufoorum „Maailm algab sinust!“

Valgamaa turvalisuse nõukogu

- Parmu Ökoküla kogukonna turvalisuse audit

Viljandimaa turvalisuse nõukogu

- Igapäeva turvalisuse koolitused maakonnas
- Viljandimaa laste ja noorte vaimse tervise probleemide varajase märkamise protsess ning selle tugevused ja nõrkused

Võrumaa turvalisuse nõukogu

- Võru maakonna omavalitsuste ühine pöördumine „Autonoomse elektritoitega tankla kättesaadavuse loomine Võru maakonda“
- Riskijuhtimise ümarlaud „Kagu-Eesti torm + 1 aasta“
- Kogukondade säilenõtkuse projekt

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Harjumaa turvalisuse nõukogu Alaealiste õigusrikkumistega seonduvate võrgustike toimimine kohalikes omavalitsustes

Tegevuse eestvedaja ja korraldamise kaasatud pooled

Harjumaa turvalisuse nõukogu koordinaator Maie Liblik, Politsei- ja Piirivalveametist Roger Kumm ja Kristel-Liis Kaunismaa, Põhja ringkonnaprokuratuurist Annika Vanatoa, kohalike omavalitsuste Tallinna esindajad Sole-Riin Sepp ja Marko Ool, Sotsiaalkindlustusametist Kaja Rattas

Toimumisaeg

7. juunil 2018 Tallinnas Hestia Hotel Europa konverentsikeskuses

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

<https://hol.ee/koolitused-seminarid-504>

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Info analüüs ja hindamine on omavalitsustes lünklik. Tegutsetakse ühekordse kaasuse põhjal. Süsteemse hindamisega samal ajal saab aga koguda infot, võtta ühendust võrgustikupartneritega ning juba pakkuda lapsele ja perele toetavaid meetmeid. Lapsi ja peresid saab aidata võrgustikukoostöös, kasutades eri koostöövorme ja infovahetusmeetodeid. Tegevuses sooviti nendele kitsaskohtadele keskenduda.

Tegevuse eesmärk

Alaealiste õigusrikkumistega seotud seadusemuudatuste tõttu ühtlustada ametkondade teadmisi ning arendada politsei, prokuratuuri ja kohalike omavalitsuste koostöövõrgustike toimimist.

Tegevuse sihtrühm

Harjumaa turvalisuse nõukogu, Politsei- ja Piirivalveameti Põhja prefektuuri piirkonnapolitseinikud ja noorsoopolitseinikud, prokuratuuri esindajad, kriminaalpolitsei esindajad, Harjumaa kohalike omavalitsuste asjaomase valdkonna eest vastutavad ametnikud (abivallavanem, sotsiaalosakonna juht, lastekaitse töötajad, koolide esindajad) ning ministeeriumide esindajad

Tegevuse kirjeldus

Koolituse jutujuhiks kaasati MTÜ Taastava Õiguse Uurimiskeskus asutaja ja koolitaja Jaanus Kangur.

Koolituse kesksed teemad ja ettekandjad olid:

- noorsoopolitsei hea praktika alaealiste õigusrikkujate kohtlemisel – Kristel-Liis Kaunismaa, Põhja prefektuur
- kriminaalpolitsei praktika alaealiste õigusrikkujate kohtlemisel – Roger Kumm, Põhja prefektuur

- prokuratuuri võimalused alaealiste õigusrikkujate mõjutamisel – Annika Vanatoa, Põhja ringkonnaprokuratuur
- alaealiste õigusrikkumised ja lastekaitseüsteemi koostöökohad – Kaja Rattas, Sotsiaalkindlustusamet
- võrgustikutöö kohalikus omavalitsuses – Heili Piho-Arna, Tartu Linnavalitsuse lastekaitseteenistuse juht

Pealelõunases kogukondlike töötubade plokis oli eesmärk arendada politsei, prokuratuuri ja kohalike omavalitsuste koostöövõrgustike toimimist Harjumaal (v.a Tallinna linn), selgitada välja alaealistega seotud probleemid ning kavandada ühiselt ja vajaduse korral ühiseid tegevusi ohtude ennetamiseks, leevendamiseks ja vähendamiseks, arvestades piirkondade erivajadustega.

Töötoa eesmärgiks püstitati vähendada alaealiste ja perede riskikäitumist, suurendada nende teadlikkust ja oskusi ning kujundada hoiakud enese abistamiseks ja ohtudest hoidumiseks, võttes seejuures arvesse sihtrühmade erisusi. Ohuolukorra lahendamisel tuleks olla teadlik asutuste sekkumisvõimalustest, et vältida tõhusa ennetustööga probleemide kasvu.

Koolituse kogukondlike töötubade plokis osales kokku kaheksa laudkonda. Laudkonnad olid jaotatud piirkonniti, et taasluua ja tõhustada koostööpartnerite suhtlust.

Kogukondliku töötoa laudkondade tegevust juhtisid püstitatud küsimused, mille põhjal tehti ühise arutelu ja analüüsi tulemusena kindlaks probleemid ning leiti lahendusi. Püstitati järgmised küsimused.

1. Mis on teie piirkonna peamised probleemid alaealistega?
 - Nimeta 3–5 peamist süütegu, mida alaealised teie piirkonnas toime panevad.
 - Mis võivad olla nende tegude peamised põhjused?
2. Mis on teie jaoks alaealiste õigusrikkujatega tegelemise parimad tavad (seni kasutatud või täna kuuldud)?
3. Mis ressursid on teil praegu olemas, et alaealiste õigusrikkujatega tegeleda? Mida vajate juurde?
4. Kuidas saaksid huvitatud pooled parandada omavahelist koostööd?

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Töötubades selgusid järgmised süütegude vähendamise võimalused ja parimad tavad.

1. Mis on teie piirkonna peamised probleemid alaealistega?
 - Nimeta 3–5 peamist süütegu, mida alaealised teie piirkonnas toime panevad.

- Vargused, vandalism, alkohol, tubakas ja narkootikumid, hulkumine, füüsiline ja vaimne vägivald, sõltuvusprobleemid, sh nutisõltuvus, kooli- ja küberkiusamine, õppe- ja kooliprobleemid.

- Mis võivad olla nende tegude peamised põhjused?

- Sotsiaalsed ja pereprobleemid (pere taust, lähisuhtevägivald, järelvalve puudumine); puudub pere tugi; kambavaim ja sõprade mõju; ealised iseärasused ja erinevused; tähelepanuvajadus ja puudulikud suhtlemisoskused; varajasel märkamisel ei ole abi olnud piisav; probleemid lasteasutustes (kool, lasteaed) ja koolikiusamine; meedia eeskuju ja virtuaalmeedia, nutiseadmed; puudulikud vaba aja sisustamise ja huvitegevuse võimalused; materiaalsed võimalused ja majanduslikud raskused; ühiskonna suhtumine ja suunitlused; piiride katsetamine ja ekstreemsuste otsimine, uudishimu; psüühikahäired ja erivajadused (diagnoos); keskkonnamõju, sh liberaalne suhtumine meelemürkide tarbimisse ja oskuste puudumine; stress, vastutustunde ja karistuse puudumine; apaatne suhtumine, alla 18-aastased ei taha midagi teha; kontrollivähesus ja teadmatus.

2. Mis on teie jaoks alaealiste õigusrikkujatega tegelemise parimad tavad (seni kasutatud või täna kuulnud)?

- Teole peab järgnema võimalikult kiiresti tagajärg, st vastutuse võtmine; väga oluline, et lapsevanemad teeksid koostööd ja võtaksid vastutuse, pikaajaline koostöö lapse ja perega, sh kohesed teenused; Mitmedimensionaalset pereteraapiat ja vanemlike oskuste arendamine, perekonna toetamine ja vajaduse korral psühholoogiline nõustamine, tugiisiku süsteem; alaealiste komisjon ja kiire reageerimine esmajuhtumitele; lastekaitse ja politsei infovahetus ja koostöö; toimiv võrgustikutöö ja tugivõrgustiku arendamine; sobiva huvitegevuse leidmine, treener või juhendaja kui usaldusisik; sotsiaalse rehabilitatsiooni teenused; elukeskkonna parandamine; tegevused heategevuslikel eesmärkidel; võimalus pahategu heastada, ennetustegevused, varajane märkamine ja sekkumine; karjäärinõustamine; kaasamine tegevuste planeerimisse; kahju heastamine ja hüvitamine; vabandamine ja lepitamine, kohustuste määramine; essee kirjutamine, vestlused, loengud, töötoad; programmides osalemine (SPIN, „Puhas tulevik“, „Kaitse End ja Aita Teist“, „Imelised aastad“ jt) ja politsei töötoad; ärakuulamine ja vestlemine, õigete probleemkohtade avastamine, hukkamõist teo, mitte inimese üle; reageerimine koolis ja lasteaias; kogukondlikud väärtushinnangud.

3. Mis ressursid on teil praegu olemas, et alaealiste õigusrikkujatega tegeleda? Mida vajate juurde?

- Olemasolevad ressursid: inimesed; teadmised, oskused ja kogemused, tahe; toimivad koostöövõrgustikud; tugev kogukond ja valmisolek; sotsiaalprogrammid (SPIN, MDFT, „Puhas tulevik“); ennetustöö; ohvriabi; õigusaktid; ametiasutused ja riiklik struktuur; andmebaasid.

- Vajalikud lisaressursid: inimesed, sh spetsialistid, järelevalvatajad; aeg; eestvedamine; hariduse, teadmiste ja oskuste kasv; tugiteenused (komplekstugiteenused) ja programmid; kohalike omavalitsuste valdkonna spetsialistide teadlikkuse ja suutlikkuse suurendamine, sh vajalike lisaressursside määramine; abivajaduse määratlusest ühtselt arusaamine; laiem võrgustikutöö; ühiskonna ja kogukonna üldine teadlikkuse suurendamine; vanematele mõeldud abisüsteem; rohkem noorsoopolitseinikke; abistajatele suurem otsustusõigus, n-ö sundabistamine; laste psühhiaatrid; kohaliku omavalitsuse rahastuse ja finantssuutlikkuse kasv; meditsiiniline abi ja selle kättesaadavuse paranemine; tänapäeva mõjutusvahendid; vabatahtlikud tugiisikud; teiste organisatsioonide kaasamine (noored kotkad, asendusteenistus, töötukassa); õigusaktide kohandamine; sotsiaalsete oskuste õpe koolides.
4. Kuidas saaksid huvitatud pooled parandada omavahelist koostööd?
- Ühise eesmärgi nimel töötamine ja teadvustamine, rohkem kollektiivsustunnet ja kollektiivset vastutust; tahe ja soov teha koostööd; abivajaduse määratlusest ühiselt arusaamine (politseil ja kohalikul omavalitsusel on erinev vaade ning õigusakte tõlgendatakse erinevalt); üksteise toetamine, motiveerimine, nõustamine; samas infoväljas olemine, kiire ja avatud infovahetus; koolitused, ühisüritused ja ümarlauad koostööpartneritega, supervisioonide elluviimine; Võrgustiku suurendamine; töömahu ratsionaalne jagamine; tagasiside andmine ja jagamine; avatud olek muutustele ja suutlikkus nendega kohaneda; taustajõudude ja juhtkonna tugi; koostöö probleemide tuumani jõudmisel ja parimate lahenduste leidmine; juhtumikorraldaja ehk eestvedaja olemasolu; ametiasutustevaheline sujuv infoliikumine.

Nõuanded teistele

Võtmesõnad: alaealine õigusrikkuja; taastav õigus; kannatanu ja kurjategija lepitamine ehk lepitusteenus ja *conferencing*-meetod; kogukond; Marshall B. Rosenbergi raamat „Vägivallatu suhtlemine“.

Üldandmed

Harjumaa turvalisuse nõukogu

Tegevuse nimetus	Võrgustikumudeli rakendamine alaealise surmaga lõppenud juhtumi korral
Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled	Harjumaa turvalisuse nõukogu, Politsei- ja Piirivalveameti Põhja prefektuuri piirkonnapolitseinikud ja noorsoopolitseinikud, prokuratuuri esindajad, Eesti Diakoonia, Sotsiaalkindlustusamet, MTÜ Peaasjad
Toimumisaeg	8. juuni 2020
Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot	https://hol.ee/koolitused-seminarid-504
Tegevuse kirjeldus	
Tausta kirjeldus	Projektiga sooviti kriisisündmuse sekkumismudeli ülesehitamisega luua hästi toimiv ja vastastikusel koostööl põhinev võrgustik, milles on oluline rõhk kohalikul omavalitsusel. Psühhosotsiaalse kriisiabi vajalikkus on elementaarne, aga teadmine olemasolevatest teenuseosutajatest on puudulik. Tähtis on teada, kuidas enesetapp inimesi puudutab, kuidas seda märgata ja kuidas aidata eluraskusi ületada.
Tegevuse eesmärk	8. juuni 2020. aasta koostööseminari eesmärk oli: • anda ülevaade psühhosotsiaalse kriisiabi osutamisest Sotsiaalkindlustusameti ohvriabisüsteemis; • tutvustada kriisiolukorra psühhosotsiaalse sekkumismudeli katseprojekti eesmärke ja tegevusi; • arutada läbi sekkumiskoostöö poolte rollid ja tegevused. Võrgustiku loomise eesmärk on suurendada kohaliku piirkonna toimijate koostööd ning tugevdada mitmepoolset ja -tasandilist suhtlust. Tegevuse eesmärk oli: • luua tihedam kokkulepitud suhtlusviis toimijate vahel; • võimaldada järjepidevalt kontaktandmete, info ja kogemuste vahetamist; • hõlbustada tõhusamat teabevahetust ning veenduda, et olulised uudised ja ühist huvi pakkuvad teemad saavad arutatud ning pälvivad toimijate endi ja ka kohaliku omavalitsuse tähelepanu. Võrgustiku seisukohalt on oluline keskenduda omavahelisele sotsiaaldialoogile, vastastikusele koostööle ja ühiste väärtushinnangute kujundamisele.
Tegevuse sihtrühm	KOVID, kogudused, hingehoiuvõrgustik (www.sinuabi.ee), spetsialiseerunud organisatsioonid, Kaitseliidu ja Kaitseväge kaplanid, Politsei- ja Piirivalveamet, vanglateenistus, haiglad ja hoolekandetasutused

Tegevuse kirjeldus

Seminari kesksed ettekanded olid järgmised.

- Laps kriisiolukorras – miks on tervikpildi mõistmine oluline – Peaasi.ee tegevjuht ja kliiniline psühholoog Anna-Kaisa Oidermaa
- Kriisiolukorra sekkumisplaani pilootprojekti eesmärk ja tegevused – Politsei- ja Piirivalveameti Põhja prefektuuri vanemkorrakaitseametnik Kristel-Liis Kaunismaa
- Ohvriabi tegevused hädaolukordade ja traumeerivate kriisisündmuste korral – Sotsiaalkindlustusameti psühhosotsiaalse kriisiabi teenuse juht Helen Alton
- Hingehoidjad ja kaplanid kui lisaressurss – EELK diakoonia- ja ühiskonnatöö SA juhataja Avo Üprus
- Kokkuvõte. Laps võrgustikus – tervikpildi nägemise võime eelised

Jutujuhina oli kaasatud koolitaja ja taastava õiguse ekspert Jaanus Kangur.

Tegevuste elluviimisel on tihti takistus ressursipuudus ja võrgustiku sidusa koostöö vähesus.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Joonmeedia pildid seminarilt; https://kovit-my.sharepoint.com/:f/g/personal/kaido_taberland_hol_ee/EtpFTtBlu79HotFSqRZPyvIBipVnT17x4Zhq42a435uKzg?e=5sjgP9.

Võrgustikukohtumiselt saadi hea alus edasisteks tegevusteks ja võrgustiku seisukohalt oluline lähtekoht keskenduda omavahelisele sotsiaaldialoogile, vastastikusele koostööle ja ühiste väärtushinnangute kujunemisele.

Hiiumaa

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Turvalisuse maakondlik toetusvoor: **veeohutuse koolitus kõigi Hiiumaa koolide 7. klasside õpilastele**

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Hiiumaa Lastekaitse Ühing koostöös Kärkla noortekeskuse, Päästeameti, Politsei- ja Piirivalveameti, MTÜ Eesti Veeohutus ning kõigi Hiiumaa põhikoolidega (5 kooli)

Toimumisaeg

2015–2020

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Kuna me elame saarel, on oluline õpetada noortele elupäästvaid oskusi, mida võib merel vaja minna. Noored peavad olema teadlikud, kuidas ohte ennetada, kuidas ohtude korral käituda ja kuidas teisi aidata. Selline koolitustegevus peaks toimuma püsivalt aastast aastasse.

Teemat ei käsitleta sellisel kujul üheski aines, kuigi viimaste aastate

Tegevuse eesmärk

uppumissurmad on leidnud aset just kaldaäärsetes vetes.

Veeohutuse jätkupideva koolituse eesmärgid:

1. suurendada noorte teadlikkust sellest, mis ohud neid veekogudel varitsevad ja kuidas vältida veeõnnetusi;
2. hinnata praktilist ujumisoskust ja selgitada seda noortele, sest tihti oskust ülehinnatakse;
3. selgitada talvise veeohutuse erisusi, näiteks õpetada, kuidas toimida, kui keegi on alajahtunud;
4. anda noortele teadmisi ja sellega ka kindlust, et nad oskaksid hätta sattudes ennast ja teisi aidata, tehes seda teadlikult ja enda elu ohtu seadmata;
5. õpetada päästevahendite kasutamist.

Tegevuse sihtrühm

Hiiumaa kõikide koolide 7. klassid – just see vanuserühm, kes hakkab omapäi mere ääres käima.

Tegevuse kirjeldus

Kõigile Hiiumaa 7. klassi õpilastele korraldati veeohutuse koolitusprogramm, mis sisaldas nii mõnetunnist loengut kui ka praktilist tegevust basseinis. Praktiline osa toimus Käina ujulas.

2019. aastal lisandus koolitavate hulka Hiiumaa Gümnaasiumi õpilaspere.

Lisaks läbisid 2019. aastal kogukondliku turvalisuse programmi rahastuse toel sama projekti raames veeohutuse täiendkoolituse koolitajad ja spetsialistid, et meie väikeses merelises maakonnas saaks jagada veeohutusteadmisi ise edasi. Koolitajate koolitus sisaldas kolme kolmetunnist loengut ja kolm tundi praktilist tegevust basseinis. Tegevus toimus Käina ujulas 2019. aasta novembris ja detsembris ning osalejaid oli 30.

Mõlemad koolitused tehti Politsei- ja Piirivalveameti ning Päästeameti spetsialistide abiga.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Hiiumaa 7. klassi ja 11. klassi õpilased on teadlikud veekogudel varitsevatest ohtudest ning oskavad vältida õnnetusi ja aidata kaaslasid. Kõik osalejad on saanud oma teadmisi ja oskusi panna praktilistes harjutustes proovile.

Tulemus on mereohutuse oluline kasv just selles vanuses noorte seas, kes hakkavad täiskasvanu järelevalveta veetma veekogude ääres aega.

Aastate vältel ühe kindla vanuserühma koolitus annab kogukonnale kindluse et meie noored oskavad hätta sattudes ennast ise aidata ja on hakkajad ka teisi hädaolukorras aitama, kuna teavad, kuidas seda ennast ohtu seadmata teha.

Koolilapsed on kasvatustöoks väga tänuväärne pinnas, ja kui juhatada neid õigete valikuteni, mõjub see laiemalt kodude kaudu ka ülejäänud kogukonnale.

Kokku on aastatel 2015–2020 läbinud veeohutuskoolituse ligi 500 Hiiumaa noort, igal aastal sadakond.

Lisaväärtus oli koolitajate koolitamine, mis annab parema võimaluse jätkata

Nõuanded teistele

kohapeal selliste koolitustega ka tulevikus.

Veeohutuskoolituse olulisus peitub kestlikkuses: kui keskenduda igal aastal kõigi maakonna koolilaste seas samale vanuserühmale, kes just hakkavad täiskasvanu järelevalveta merd avastama, vähenevad veekogudega seotud õnnetused kõigi noorte seas.

Hästi on toiminud kõigi Hiiumaa koolide kaasamine. Ka kool on huvitatud, et lapsed saaksid merel ja mere ääres hakkama.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Hiiumaa turvalisuse võrgustiku maakondadevaheline koostööseminar

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Hiiumaa turvalisuse nõukogu, Hiiu maakonna liikluskomisjoni ja Hiiumaa tervisenõukogu liikmed jt võrgustikupartnerid

Toimumisaeg

3.–4. detsember 2019

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Et teha paremaid valikuid, on oluline, et turvalisuse valdkondade üle otsustajad teaksid üle-eestiliste turvalisuse võrgustiku osade ülesehitust, toimimist ja info liikumist.

Tegevuse eesmärk

Saada ülevaade Häirekeskuse, Politsei- ja Piirivalveameti merevalvekeskuse ja lennusalga ning Tallinna Lennujaama päästekorralduse toimimisest. Lisaväärtust andis esimese päeva kohtumine Läänemaa turvalisuse võrgustikuga ja arutelu selle üle, mis aitaks kogukonda turvalisuse tagamise igapäevategevustesse rohkem kaasata.

Tegevuse sihtrühm

Hiiumaa turvalisuse võrgustiku eestvedajad ja kolleegid Läänemaalt

Tegevuse kirjeldus

14. detsembril osalesime Läänemaa liikluskomisjoni koosolekul ning kuulasime Olav Osolini haaravat koolitust maakonna turvalisuse turundusest ja kommunikatsioonist. Kuidas panna turvalisus nii kogukonda kui ka ametiisikuid kõnetama ja kaasa mõtlema, on olnud küsimus aastaid.
14. detsembril saime Tallinnas ülevaate Häirekeskusest, merevalvekeskusest, lennusalgast ja lennujaama päästevõimest. Need on meie territoriaalset omaette olemist arvestades väga olulised pooled ja ettekujutus nende toimimisest aitab teha kohapeal olulisi otsuseid.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Hiiumaa turvalisuse võrgustiku õppereis oli suureks toeks järgmisel aastal, kui Hiiumaa pandi koroonapandeemia tõttu lukku.

Õppereis aitas mõista, kuidas info ja käsuliinid toimivad, mis võimalused on eriolukorras kiireloomulisteks logistilisteks toiminguteks jne. Näiteks tuli esimene vaktsiinipartii Hiiumaale lennukiga. Kaalusime ka lennusalga teenust, aga saime siiski regionaalreisiga hakkama. Abiks olid võrgustikutöö õppereisil saadud teadmised ja kontaktid.

Nõuanded teistele

Võrgustike omavaheline suhtlus on hindamatu väärtusega.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Turvalisuse maakondlik toetusvoor: **asumivälised ja valgustamata bussipeatused jalakäijatele ja bussireisijatele turvaliseks**

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Eestvedaja: MTÜ Kodukant Hiiumaa
Kaasatud: omavalitsus, kogukond, bussireisijad

Toimumisaeg

2019–2021

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Enamik bussipeatuseid, mis asuvad linnast väljas, on hämaras ja pimedal ajal valgustuseeta. Bussijuht märkab peatuses olijat alles siis, kui on peatusele üsna lähedal. Ligikaudu 15 aastat tagasi paigaldati tollases Emmaste vallas peatustesse helkurkettad. Nii reisijad kui ka bussijuhid on tunnustavalt märkinud, et ketastest on liiklejate nähtavaks saamisel palju abi. MTÜ Kodukant Hiiumaa noppis kogemuse üles ja kirjutas kogu maakonda hõlmava projekti.

Tegevuse eesmärk

Muuta suur osa Hiiumaa bussipeatustest liiklejatele ohutumaks, paigaldades peatustesse helkurkettad, mille pöörlemise järgi saavad sõidukijuhid aru, et peatuses on liiklejaid.

Tegevuse sihtrühm

Bussireisijad

Tegevuse kirjeldus

Bussipeatustesse paigaldati helkurkettad, mille pöörlemise järgi on sõidukijuhtidel, eriti bussijuhtidel, kerge märgata, et peatuses on liiklejaid. Peatused, kuhu helkurketas kinnitati, valisid välja bussijuhid, kes teavad igapäevast olukorda kõige paremini.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Üle 60 Hiiumaa bussipeatuse on saanud liiklejate jaoks ohutumaks, kuna liiklejal on võimalus anda oma kohalolust helkurketast pöörlema pannes märku. Ketas on lisaväärtus bussijuhtidele, kes saavad võimalikust reisijast varakult aimu ja jõuavad seetõttu valmistuda peatumismanöövriteks tavapärasest veelgi turvalisemalt.

Nõuanded teistele

Helkurketas kui abivahend, millega muuta liiklus maapiirkondades turvalisemaks, on saanud väga head tagasisidet nii reisijatelt kui ka bussijuhtidelt.

Ida-Virumaa

Üldandmed

Ida-Virumaa turvalisuse nõukogu

Tegevuse nimetus

Seminar „**Turvalisus ning terviseedendus noortelt noortele?**”

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Tegevuse eestvedajad olid Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu turvalisuse ning haridus- ja noorsootöö spetsialistid. Kaasatud olid noortekeskuste juhid. Koolitusseminari tulemusena said maakonna turvalisuse ja terviseedenduse koostöövõrgustikku kaasatud koolid ja noortekeskused.

Sirutuspausil näitasid ja rääkisid noorte kaasamise võimalustest Noored Kotkad, Kodutütred, Naiskodukaitse, Politsei- ja Piirivalveameti Ida prefektuur, Päästeameti Ida päästekeskus, Välisministeerium, Sotsiaalkindlustusameti lastekaitse osakonna idapiirkond ja OÜ Corrigo.

Toimumisaeg

28. märtsi 2019. aasta Narva Vaba Lava

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

[Noortelt Noortele 2019 – Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit \(kovtp.ee\)](http://kovtp.ee)

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Seminaris käsitleti netiohte ning kiusamise, noorte turvalisuse ja vaimse tervise probleeme ning nende ennetamise võimalusi.

Tegevuse eesmärk

Kaasata õpilasesindusi ja noorteühendusi, et arendada ja tugevdada turvalisuse ja tervisenõukogu maakondlikku koostöövõrgustikku.

Tegevuse sihtrühm

Ida-Viru maakonna koolide õpilased, noorteühenduste esindajad, vabaühenduste esindajad ning turvalisuse ja tervisenõukogu liikmed. Registreerus 25 kooli. Kokku oli koolitusseminaril 115 osalejat.

Tegevuse kirjeldus

Seminaris käsitleti netiohte ning kiusamise, noorte turvalisuse ja vaimse tervise probleeme ning nende ennetamise võimalusi. Seminari eesmärged aitasid saavutada kutsutud esinejad: juutuuber Martti Hallik, Narva-Jõesuu linna menetlusteenistuse juhataja Marek Ranne, Elina Kivinukk MTÜst Peaasi, ettevõtja Errit Kuldkepp, Tiina Kallasmaa Välisministeeriumist ja veebikonstaabel Ville Ränik.

Igale koolitusel osalejale anti mapp materjalidega, mida sai info kogumiseks kohe kasutada. Üks oluline abivahend oli võimalus esitada küsimusi e-süsteemis. Esineja etteaste ajal said noored edastada anonüümselt küsimusi, millest populaarsemad esitati esinejale vastamiseks.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Seminari eesmärk sai saavutatud. Noored ja õpilased said oma ala spetsialistidelt vastused neid huvitavatele küsimustele, näiteks kuidas realiseerida oma ideid turvaliselt ja kartmata, sest just nii saavadki unistused teoks. Noored ja õpilased kaasati ka seminari korraldamisse: teabe jagamisse, teemapüstitusse jne. Samuti räägiti reisiohutusest ja tutvustati allikaid, kust leida iseseisvalt vajalikku infot. Räägiti, kui oluline on reisida targalt, mida võtta ebameeldivuste korral ette välismaal ja kuidas selliseid olukordi vältida.

Tänapäeval kardavad noored, et võib-olla ei pääse nad ülikooli või ei leia hea palgaga tööd. On eriti tähtis, et ühiskonnas räägitakse oma kogemustest, näitamaks, et maailm on erinev ja igaüks leiab oma tee. Selleks peab noor olema valmis ja oskama hirmudest vabaneda.

Seminar on kestlik, sest juba 2020. aastal planeerisime jätkuseminari, mis jäi COVID-19 piirangute tõttu ära. 2021. aasta oktoobris seminar koos messiga ikkagi toimus. 2019. aastal korraldasid noored ise seminari, mille tagasiside oli hea, ja seetõttu otsustati seminaridega jätkata. Kindlasti peab kaaluma, kas korraldada analoogseid seminare ka vene õppekeelega õpilastele.

Nõuanded teistele

Oluline on noori korraldamisse ja eestvedamisse kaasata ning anda neile juhiroll.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse

Ida-Virumaa turvalisuse nõukogu

Korteriühistute juhatuste infopäev vene keeles

Ida-Virumaa Omavalitsuste Liidu turvalisuse spetsialist koostöös KOVi, Politsei- ja Piirivalveameti Ida prefektuuri, Päästeameti ja Ida-Viru

kaasatud pooled

Keskhaiglaga

Toimumisaeg

2017. aasta sügisel kultuurimajas Rugodiv

Tegevuse kirjeldus**Tausta kirjeldus**

Tihti ei ole korteriühistute(edaspidi KÜ) juhatus teadlik, mis probleemidega ja kuhu pöörduda, kes saaks olla abiks probleemide lahendamisel, kes on piirkonnas piirkonnapolitseinik ja mis küsimustega saab tema poole pöörduda jne. Infopäeval andsime KÜ juhatusle ülevaate piirkonna kitsaskohtadest ja viisidest, kuidas nad saaksid olla abiks, et piirkonnas oleks turvalisem elada. Päästeamet rääkis ka gaasiohutusest ja valmisolekust hädaolukordades. Infopäevad on eriti olulised vene keelt kõnelevatele inimestele, kuna infot antakse nendele arusaadavas keeles.

Tegevuse sihtrühm

Tegevus oli mõeldud KÜ juhatusle ja nende kaudu kogukonnale. Infopäeval osalesid KÜ esimehed. Kutseid saatsid nii KOV kui ka piirkonnapolitseinikud.

Tegevuse kirjeldus

Kutsuti Ida prefektuuri esindajad, Narva politseijaoskonna piirkonnavanem ja -politseinikud, Päästeameti ametnikud, Ida-Viru Keskhaigla erakorralise meditsiini vanemarst ja KOVi esindaja.

Räägiti elektri- ja gaasipaigaldiste ohutusest, süütegude ennetamisest kortermajas, kohalikest probleemidest ja piirkonnapolitsei tööst. Sai esitada küsimusi, millele vastasid piirkonnapolitseinikud ja Päästeameti esindajad. Erakorralise meditsiini osakonna vanemarst rääkis esmaabist ja kriisiaegsetest terviseohtudest ning selgitas, mida saavad inimesed enne professionaalse abi saabumist ise teha.

Infopäeva korraldamisel osutus probleemiks teavitustöö. Seetõttu aitasidki teavitada nii KOV kui ka piirkonnapolitseinikud.

Tegevuse tulemus**Tulemuse kirjeldus**

KÜ infopäeval andsime vene keelt kõnelevatele inimestele ülevaate, kuidas saada ühendust piirkonnapolitseinikuga ja mis küsimustega tema poole pöörduda. KÜ esimehed rääkisid enda kogemustest politsei poole pöördumisel ja avaldasid selle kohta arvamust. Päästeamet keskendus rohkem selgitustööle: jagas ohutusnõuandeid, et suurendada elanikkonna teadlikkust, kuidas võimalikke ohuolukordi edukalt vältida või ületada, ning selgitas, kuhu vajaduse korral pöörduda.

Meditsiini valdkonnas anti teadmisi esmaabivahenditest ja viisidest, kuidas enne abi saabumist toimida.

Nõuanded teistele

Tulemuse hindamisel lähtusime KÜ esimeeste tagasisidest, et infopäevad on vajalikud ja on tulemuslikum, kui need toimuvad Küde esindajatega igal aastal. Nii saaksid esimehed toimuvast parema ülevaate ja oleksid teadlikud, kuhu vajaduse korral pöörduda.

Ettevalmistusaeg peaks olema pikem ning teavitada tuleks eri kanalite ja sihtrühmade esindajate kaudu. KÜ juhatust võiks infopäevast nii KOVi kui ka piirkonnapolitseinike kaudu paremini informeerida.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Koostöö ja koostöövõrgustik

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Ida-Viru Maavalitsus, Jõhvi Vallavalitsus, Politsei- ja Piirivalveameti Ida prefektuur, Ida-Virumaa Kutsehariduskeskus, Ida-Viru Keskhaigla, Ida-Virumaa Omavalitsuste Liit, Päästeameti Ida päästekeskus, Tööinspeksioon, Ida- ja Lääne-Virumaa tervise- ja turvalisuse nõukogu ning regionaalne kriisikomisjon

Toimumisaeg

14.–15. juuni 2017; 30.11.2016; 18.–19. september 2017

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

<https://www.youtube.com/watch?v=KSdykVihOKA>

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Parima praktikana on väga oluline tuua esile, kuidas maakonnad saavad teha koostööd ja vahetada kogemusi, kaasates sihtrühmi ja nii tsiviil- kui ka militaarasutusi. Näitena soovime tuua Ida- ja Lääne-Virumaa tervisenõukogu, turvalisuse nõukogu ja regionaalse kriisikomisjoni koostööseminari, terve ja turvalise Ida-Virumaa konverentsi ning Ida-Virumaa, Valgamaa ja Viljandimaa turvalisuse nõukogu liikmete koostööseminari koos praktilise õppega. Koostöövõrgustike korraldamise vormid näitavad, et konverentsi ja seminaride korraldamine on õppeviis, mille kaudu saab jagada kogemusi, mis võivad viia partnerlussuhete arendamise projektideni.

Tegevuse sihtrühm

Sihtrühm on sama ulatuslik nagu maakond, eri sihtrühmad, sh tsiviil- ja militaarasutused.

Tegevuse kirjeldus

Seminare ja konverentse võib teha üks-kaks korda aastas, aga need peavad olema järjepidevad, eriti Ida-Viru maakonnas. Sellega saab kinnistada võrgustiku tegevust ja koostööd.

Seminarides analüüsiti ja konkretiseeriti kohalike omavalitsuste siseturvalisusülesandeid. Riskide ennetamiseks tehti nõukogusse kuuluvate riigiasutuste kaasabil praktilisi juhtumipõhiseid tegevusi. Seminari ja tegevuste käigus selgitati välja turvariskid, -ohud ja -probleemid ning ennetusmeetmed ja -tegevused. Anti, omandati ja kinnistati teadmisi võrgustikutöö korraldamise ja kaasamise kohta. Planeeriti maakonna turvalisuskoostöö kestlikkuse tagamist ja turvalisusega seotud praktilisi tegevusi: ennetust, reageerimist ja kõrvaldamist.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Seminarid ja konverentsid soodustavad koostöövõrgustiku moodustamist: kui tead ja tunnend inimesi, on lihtsam võrgustikku rajada ning tagada kestlik ja edukas koostöö.

Seminaril käsitleti eri teemasid. Huvirühmad ja praktikud said arutada näiteks turvalisuse mõju, analüüsida praegust olukorda ja teha ettepanekuid, kuidas turvalisust suurendada.

Seminarid ja konverentsid, kus arendatakse riigivalitsemise põhipädevust, annavad spetsialistidele ja tippjuhtidele motivatsiooni. Seminare ja konverentse korraldatakse selleks, et toetada tippjuhtide ja spetsialistide individuaalset arengut.

Püsiseminari või -konverentsi korraldamine võtab palju aega ja tööd, kuid see on väärt jõupingutus. Näiteks, kui korraldada turvalisus- või tervisekonverentse igal aastal, soodustab see regioonis sotsiaalseid ja poliitilisi muutusi.

Nõuanded teistele

Hea päevajuht ja aktuaalsed teemad aitavad osalejaid motiveerida ja tagada, et seminarist või konverentsist on kasu.

Jõgevamaa

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Jõgevamaa turvalisuse nõukogu

Lastekaitsevõrgustiku koostööseminar

**Tegevuse eestvedaja
ja korraldamisse
kaasatud pooled**

SA Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse arenduse, terviseedenduse ja siseturvalisuse spetsialist koostöös Sotsiaalkindlustusameti ohvriabitöötaja ja piirkonna konsultandiga

Toimumisaeg

24. aprill 2019

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Koostööseminari eesmärk oli valdkondlik infovahetus ja arutelu, et kujundada võrgustikutööd, ning koostöövõrgustiku tugevdamine, et ennetada laste riskikäitumist ja leida lahendusi. Teenuste tutvustus, spetsialistide tutvumine ja otsesuhtlus.

Tegevuse eesmärk

Tegevuse sihtrühm

Seminari sihtrühm oli maakonna lastekaitsevõrgustiku liikmed, valdade lastekaitsetöötajad, valdkonna spetsialistid, haridusasutuste sotsiaalpedagoogid, huvitatud õpetajad ja noorsootöötajad ning koostöövõrgustiku liikmed.

Tegevuse kirjeldus

Politsei- ja Piirivalveamet andis ülevaate ennetustöö ja taastava õiguse põhimõtete rakendamisest alaealiste õigusrikkujate suhtes. Lõuna ringkonnaprokuratuuri abiprokurör selgitas, kuidas menetletakse alaealiste õigusrikkujatega seotud toiminguid. Sotsiaalkindlustusameti teenuse juht avas kinnise lasteasutuse teenuse võimalusi ja põhimõtteid. Kohtu esindaja tutvustas alaealise õigusrikkuja menetlustoiminguid ja KOVide koostööviise. Sotsiaalkindlustusamet tutvustas 2019. aasta valdkondlikke tegevusi, prioriteete ning arendus- ja muid võrgustikutegevusi.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Arutelu ja kokkulepete tulemusena peeti selliseid kohtumisi vajalikeks ning tunnetati vajadust regulaarsete, üks-kaks korda aastas toimuvate kohtumiste järele.

Esmaeesmärk tutvuda teiste võrgustiku liikmetega ja soodustada koostööd on täitunud. Takistuseks on kujunenud koroonapandeemia, mistõttu ei sõlmitud järelkohtumiste korraldamiseks vastutuskokkuleppeid. Teemasid on arutatud sotsiaaltöötajate võrgustikus, kuid praegu on koostöös maakonna tervisenõukoguga eeskätt planeeritud, kuidas rakendada riskikäitumisega noortele mõeldud programme, ja muud lahendused ei ole suurt tähelepanu pälvinud.

Nõuanded teistele

Isegi kui ei saa ise olla peakorraldajana kohal, tuleb võrgustikul lasta võrgustuda. Jätkutegevuseks on vaja konkreetseid plaane, milles määratakse ka vastutus.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Toimumisaeg

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Tegevuse eesmärk

Tegevuse sihtrühm

Tegevuse kirjeldus

Tegevuse tulemus

Jõgevamaa turvalisuse nõukogu

Turvalisuse ümarlaud omavalitsustes koos vajaduste käsitlemisega

SA Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse arenduse, tervisedenduse ja siseturvalisuse spetsialist koostöös omavalitsuste esindajatega

- Põltsamaa valla turvalisusega seotud teemade ümarlaud ja ideekorje 7. novembril 2018 Lustiveres
- Mustvee valla turvalisuse ümarlaud 5. detsembril 2018 Kääpal
- turvalisuse ümarlaud 19. detsembril 2018 Jõgeval

Turvalisus algab meist endist, mistõttu on oluline kaasata kogukonnaliikmeid ja kujundada vastutusprotsesse.

Tegevus tõi kogukonnaliikmetele lähemale võimaluse kaasa rääkida ning suurendas valla juhtide ja spetsialistide teadlikkust nende vajadustest ja tähelepanekutest. Nii tajuvad kodanikud, et mõned otsused ja teod on ka nende endi kätes.

Kaasata kogukonnaliikmeid lahenduste leidmisse, et suurendada turvalisust.

Elanikud, vallajuhid, turvalisuse ja tervisenõukogu liikmed, valdade ja institutsioonide spetsialistid

Toimused struktureeritud arutelud järgmistel teemadel:

- isiklik igapäevaelu
- avalik ruum
- liiklus
- operatiivteenuste abi

Otsiti vastuseid järgmistele küsimustele.

- Mis on probleem?
- Kes saab seda lahendada?
- Mis on probleemi lahendamiseks või leevendamiseks juba tehtud?
- Mida on vaja veel teha?

Valla kohta valmis kokkuvõte, milles käsitleti, mis on probleem ning mida saab ja on vaja veel teha.

Vastutuse tasandid: isiklik tasand, kodanikuühendused (MTÜd ja vabatahtlikud), KOV, politsei, pääste, Maanteeamet, ettevõtjad ja riik.

Kokkuvõtted jäid KOVidele tegutsemiseks ja ellu viimiseks.

Tagasisidet rakendamise kohta ei ole.

Nõuanded teistele

Kohalikus omavalitsuses peab olema vastutaja. Muidu on tegevus tegevuse pärast või jääb teadmine vallajuhi või ametniku pähe ja järeltegevust on raske seirata.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Lõuna-Eesti heaolufoorumi teemakäsitlus „Turvalisuse edendamine – kas Kükametsa või Toompea asi?“

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Tartumaa Omavalitsuste Liit koostöös Lõuna-Eesti maakondadega

Toimumisaeg

5. märts 2021

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

<https://heaolufoorum.ee/teematoad/turvalisuse-edendamine>

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Keskenduti kogukondade heaolule ja turvalisusele. Kes peab seisma selle teema eesotsas maakonna, omavalitsuse ja kogukonna tasandil? Mis on kellegi ülesanne ning mis maakondlik ühisosa ja arendusvõimalused? Selgitati maakonna turvalisuse nõukogu ülesandeid ja omavalitsuste osa selles. Anti võimalus teha ettepanekuid poliitikakujundajatele ja õigusloomega tegelejatele.

Tegevuse eesmärk

Foorumiga sooviti saada selgemaks, mis on riigi ootused piirkondlikule tervise ja turvalisuse edendamisele ning selle koordineerimisele.

Lõuna-Eesti otsustajatel ja aktiivsetel sädeinimestel oli võimalus kaasa rääkida ning teha ettepanekuid poliitikakujundajatele ja õigusloomega tegelejatele. Vaadeldi näiteks järgmisi küsimusi.

- Kuidas võiks toimuda valdkondadevaheline ennetus piirkondlikul tasandil?
- Millised peaksid olema struktuurid?
- Kuidas peaks toimuma rahastus?
- Milliste uute ägedate algatustega võiks tegeleda?

Arutelul said kokku eri tasandite esindajad (riik, maakond, kohalik omavalitsus ja vabakond), et rääkida selgemaks heaolu ja turvalisuse kujundamise sõlmkohad.

Tegevuse sihtrühm

Maakonna turvalisuse nõukogu liikmed, maakonna tervisenõukogu liikmed, kaasatud pooled, kogukondade esindajad, Eesti Punane Rist ja Eesti Külaliikumine Kodukant

Tegevuse kirjeldus

Vaatluse all olid järgmised küsimused.

1. Tervise ja turvalisuse edendamise vajalikkus. Miks on tegevus vajalik? Mis probleemi lahendame? Kelle probleemi lahendame? Kuidas lahendame? Kes on probleemi pooled? Mida tahame saavutada? Mis kasu saab omavalitsus? Milles väljendub KOVi kasutegur? Kuidas koos heaoluvaldkonda arendada? Milline on valdkondadevahelises koostöös igäihe roll, panus või tegevus?
2. Toodi esile turvalisuse ja heaolu edendamise ning õnnetuste ja vigastuste ennetamise maakondlikud probleemkohad, takistused ja lahendamist vajavad ülesanded. Samuti esitati ettepanekuid, kuidas probleeme lahendada ning õigusakte, struktuure ja finantseerimismudeleid riigis, regioonis, maakonnas, KOVis ja kogukonnas täpsustada.
3. Sõnastati maakonna heaolu- ja turvalisusvaldkonna 2021. aasta oodatavad põhitegevused ja -eesmärgid ning arutleti, mis projekte ja tegevusi võiks viia ellu rahast, mille on Sotsiaalministeerium ja Siseministeerium maakondadele 2021. aastal eraldanud (RTA, ESF, elanikkonnakaitse eraldised maakondadele, projektitaotlusvoorud ja muud finantsallikad). Koroonapandeemiaga seotud tegevused ja projektid.
4. Mis on maakonna kesksed turvalisusküsimused ja -teemad? Arendati arutelu, pidades silmas kohalike omavalitsuste valimisi, näiteks maakonna põhilised turvalisusprobleemid, mis vajavad lahendamist ja millega kohalikud poliitikud peaksid rinda pistma.
5. Koostöövõrgustike tegevuse kindlaksmääramine, et võimestada paikkonna ennetustegevust. Võrgustike toetamise ootused ja võimalused.
- 5.1. Mis koostöövõrgustikud on olemas ja kuidas viivad need maakonnas ellu tervist ja turvalisust toetavat elukeskkonda?
- 5.2. Siseministeeriumi eestvedamisel on loodud vabatahtlike koostöövõrgustik, et edendada turvalisust, viia ellu ennetustegevust ja lahendada kriise.
- 5.2.1. Kuidas hinnatakse maakonnas, omavalitsustes ja kogukondades külaliikumise Kodukant ja Punase Risti piirkondlike esinduste kirjeldatud rolli vabatahtliku tegevuse koordineerijana?
- 5.2.2. Mida oleks vaja teha, et pakutud süsteem hakkaks tööle?

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Valmis ülevaade arutelust, mille tulemusena sõnastati esmaeesmärgid ja -tegevused.

Tegevused:

- nõukogu töö eesmärgistamine ja sihtide seadmine ning pikem planeerimine
- vaimne tervis, sh noored, ja inimestega töötavate spetsialistide tugi
- alkoholi tarvitamise vastane tegevus, narkootikumide tarvitamine ja noorte riskikäitumine, lahendused ja programmid
- kortermajade elanikkonnakaitse käsitlemine
- liiklusohutus: valgustatud ülekäigurajad ja bussipeatused (KOV)
- piirkondlike vajaduste kindlakstegemine ja tegevusplaanide koostamine

Projektid:

- vaimse tervise õe tegevuse laiendamine
- Murdepunkt, SPIN-programm
- koostöö koolidega, vaimne tervis

- Rajaleidja
- KOVi liiklusohutus
- kortermajad: ühislahendus (Kaitseliit, Päästeamet, Politsei- ja Piirivalveamet, KOV jne)

Kokkuvõtte alusel saab luua maakonna turvalisuse nõukogu ja tervisenõukogu tegevusplaanidesse jätkutegevusi ning arendada lahendusi ja koostööd.

Kokkuvõtte maakondlikust arutelust

Jõgevamaa ootab, et riik reguleeriks rohkem. Meeskonna ettepanekul tuleks teemat käsitleda konkreetsetl kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses ja seda mitte ainult kohustusena, vaid koos rahaliste vahenditega.

Heaoluvaldkonna prioriteedid ja tegevussuunad, näiteks vaimne tervis, noored, elanikkond, tugiteenuste olemasolu ja vaimse tervise õde, tuleb kavandada pikemale ajateljele. Need ei tohi sõltuda poliitilistest tõmbetuultest. Oluline rõhk tuleb panna teenuste laiendamisele.

Eri valdkondade osalejad töid foorumil ühise juurprobleemina välja alkoholi liigtarvitamise. Paikkonnad peavad panema seljad kokku ja pidama aru, kuidas riiki mõjutada. SA Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse arenduse, tervisedenduse ja siseturvalisuse spetsialisti Maiu Veltbachi sõnul töötatakse kohalikul tasandil küll välja programmid, kuid tuleks mõelda, kuidas saaks tõhusamalt, et ei tekiks nii palju uusi sõltlasi.

Nõuanded teistele

Oli kartus, et kohalike omavalitsuste juhid ei osale ja arutelu jääb kesiseks. Kuigi kõik omavalitsuste juhid tõesti ei osalenud, oli meeskondlik arutelu siiski sisukas.

Allikad

<https://heaolufoorum.ee/teematoad/turvalisuse-edendamine>

Järvamaa

Üldandmed

Järvamaa turvalisuse nõukogu

Tegevuse nimetus

Järvamaa kohalike omavalitsuste koostööseminar „Kriisideks valmisolek“

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Korraldaja Järvamaa Omavalitsuste Liit
Koostööpartner Päästeamet

Toimumisaeg

25.–26. november 2019

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Kohalikud omavalitsused vajavad koostööd nii kriisideks valmistudes kui ka neid lahendades. Selleks, et leppida kolleegidega eri valdkondades kokku koostöiseid plaane, tutvuda nende parimate tavade ja arutada ühiselt sarnaseid probleeme, korraldati Järvamaa kolme omavalitsuse koostööseminar.

Tegevuse sihtrühm

Sihtrühm oli kolme omavalitsuse kriisikomisjoni liikmed ja kõigi eluvaldkondade juhid või spetsialistid.

Tegevuse kirjeldus

Koostööseminar toimus Pärnus ja sisaldas nii ettekandeid kui ka ettekandejärgseid ühisarutelusi.

Seminari esimesel päeval, 25. novembril pidasid Päästeametist ettekande Eva-Maria Rand teemal „Elanikkonna kriisideks valmisolek” ja Viktor Saaremets teemal „Kriisikommunikatsioon”. Renee Tammet ja Vaiko Vatsfeld Päästeametist tegid ka staabilitöö koolituse.

Seminari teisel päeval, 26. novembril tutvustas Järva vallavanem Rait Pihelgas äpi kriisiaegse kasutamise võimalusi. Kohtuti Pärnu maakonna turvalisuse nõukogu ja kriisimeeskonnaga. Maakondade turvalisuse nõukogud vahetasid kogemusi, toimus arutelu ja jagati parimaid tavasid.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Tänu seminarile kohtuti kolleegide ja teiste omavalitsuste valdkonnaspetsialistidega sageli esimest korda silmast silma ning räägiti teemast vahetult.

Jagati kogemusi ja lepiti kokku, mis puhkudel on võimalik üksteist kriisides toetada. Näiteks võiksid avalike suhete juhid jagada teavitustegevuse koormust, kui kriis on vaid ühes omavalitsuses ja inimesi napib.

Kriisikomisjonide liikmed said ettekujutuse naaberomavalitsustes toimuvast ja enda kinnitusel ka häid ideid, kuidas oma tegevust kavandada.

Ühiselt lepiti kokku algatada 2020. aastal ühisprojekt, et parandada elanikkonna ettevalmistamist kriisideks.

Nõuanded teistele

Sarnased koostööseminarid võiksid toimuda regulaarselt: vähemalt korra aastas, temaatilised koolitused ka kaks korda aastas.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Laager „Kaitse end ja aita teist!” (KEAT)

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse

Päästeamet, Politsei- ja Piirivalveamet, partnerid Paide linn, Järva vald, Türi vald, vabatahtlikud päästjad ja Järvamaa Omavalitsuste Liit

Järvamaa turvalisuse nõukogu

kaasatud pooled

Toimumisaeg

Iga aasta maikuu, 23.–24. mai 2019

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

KEAT laagrid on noorte ja juhendajate seas hinnatud ja oodatud. Koostööpartnerite Päästeameti ning Politsei- ja Piirivalveameti spetsialistid on professionaalsed ning suudavad alati pakkuda huvitava ja õpetliku tegevuse.

Järvamaa omavalitsused toetavad KEAT tegevusi ka edaspidi, kuna suur hulk lapsi saab neist vajalikke teadmisi: praktilistes ja mängulis-võistluslikes tegevustes omandatakse olulisi elupäästvaid teadmisi.

Tegevuse eesmärk

Ohutuslaagris kinnistatakse ja antakse 6. klassi õpilastele teadmisi ja oskusi, kuidas traumasid ja õnnetusi ennetada.

Tegevuse sihtrühm

Järvamaa koolide 6. klassi õpilased

Tegevuse kirjeldus

23.–24. mail 2019 toimus Järvamaal Valgehobusemäel ohutuslaager „Kaitse end ja aita teist!“ (KEAT).

2019. aasta KEAT-I osales 209 inimest. Neist 141 olid lapsed, 18 juhendajat ja 50 meeskonnaliikmed (kontrollpunktide elluviijad, külalised, kokad, öövalvurid ja diskorid). Oli 18 kontrollpunkti ja esindatud 12 ametkonda. Laagris tuli läbida eri punkte ja lahendada meeskonnaülesandeid. Ülesandeid pidid lahendama ja läbima ka õpetajad. Toimusid kohtumised, loengud ja meeskonnamängud.

Lisaks algas 17. aprillil kell 21 Imaveres ÖÖ KEAT, kus osalesid nii koolide meeskonnad kui ka külalistena kõigi omavalitsuste esindajad ning Järvamaa tervisenõukogu ja turvalisuse nõukogu liikmed.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

KEAT laagrite tulemusena on kujunenud järjepidev ning oodatud ja laste seas heamaine ohutuse koolitusprogramm, kus kõik 6. klassi lapsed saavad süsteemselt ohutusteadmisi ja kinnistavad varem õpitut. Ohutuslaagrid on suurendanud laste teadmisi, parandanud arusaamist ja kuvandit päästjate ja politsei tööst ning vähendanud riskikäitumist.

KEAT laagreid on Järvamaa koolinoortele korraldatud 19 aastat. 2019. aasta suvel toimus Paide linna maapiirkondades lisaks külade KEAT. Külarahva huvi asutuste, näiteks Politsei- ja Piirivalveameti, Punase Risti, Maanteeameti, Keskkonnaameti, Kaitseliidu, Maksu- ja Tolliameti, Häirekeskuse, Päästeameti ning KOVi töö vastu oli suur ning osalejate rahulolu ja hinnangud ettevõtmise vajalikkusele olid väga head.

Turvalisusteemaliste kogukonnakohtumiste korraldamist koostöös politsei ja kohalike omavalitsustega on hea tagasiside alusel jätkatud kõigis Järvamaa

Nõuanded teistele

omavalitsustes.

Peame sarnase tegevuse jätkamist väga oluliseks ja soovitame KEAT metoodika alusel laste ohutusteadmiste kinnistamist jätkata igas maakonnas.

Läänemaa

Üldandmed

Läänemaa turvalisuse nõukogu

Tegevuse nimetus

Õppereis Võrumaale ja kogemuste vahetamine Võrumaa turvalisuse nõukogu esindajatega

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Läänemaa rahvatervise ja turvalisuse spetsialist, Võru heaoluspetsialist ning mõlema maakonna turvalisuse nõukogu ja kriisikomisjoni liikmed

Toimumisaeg

juuni 2021

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Et olla võimalikeks kriisideks parimal võimalikul moel valmis, on ääretult oluline õppida teiste praktilistest kogemustest. Nii on loodud võimalus käituda sarnastes olukordades võimalikult tõhusalt. Nagu esmaabikoolituski peaks olema läbitud enne, kui anda kellelegi kiiresti esmaabi, peaks ka enne kõikvõimalikke kriise olema igasuguste teemade, kogemuste ja õppetundidega võimalikult hästi kursis. Võimalikult palju valdkondi peaks olema läbi arutatud, sest kokkulepped aitavad kriisi ajal kiiremini ja tõhusamalt tegutseda.

Tegevuse eesmärk

Omandada uusi kasulikke teadmisi, vahetada parimaid tavasid ja kogemusi ning parandada koostööd, et kriisiks oleks parem valmisolek ja selle ajal tegutsetaks tõhusamalt.

Tegevuse sihtrühm

Tegevuse sihtrühma kuulusid Läänemaa ja Võrumaa turvalisuse nõukogu ja kriisikomisjoni liikmed.

Tegevuse kirjeldus

Läänemaa turvalisuse nõukogu ja kriisikomisjon käisid Võrumaal kuulamas Roosiku küla kriisiplaani tutvustust (põhikõneleja Ruuta Ruttas-Küttim), uurisid Võru Danpoweri kogemusi (elutähtsa teenuse pakkuja põhikõneleja Maire Udras) ja muljeid ning tutvusid ja arutasid Võru linna kriisilahendust Kagu-Eesti tormi näitel.

Õppereis oli kahepäevane. Terve teise päeva toimus Evelin Uibokandi ja Viktor Saaremetša juhtimisel kahe maakonna ühine põhjalik kriisikommunikatsiooni koolitus. Koolituse peamine eesmärk oli suurendada osalejate teadmisi kriisikommunikatsioonist ja selle seostest kriisijuhtimisega. Koolitusel

käsitleti muu hulgas kriisi- ja riskikommunikatsiooni, kriisikommunikatsiooni põhimõtteid ja seost kriisijuhtimisega ning sõnumite kujundamist, sihtrühmi ja teavituskanaleid kriisikommunikatsioonis. Pühenduti ka infohaldusele ja meedia rollile kriisis. Suurt väärtust lisasid ohtrad praktilised harjutused ja väärtuslikud arutelud.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Läänemaa turvalisuse nõukogu ja kriisikomisjoni liikmete teadmised on tänu Võru kriisi õppetundidele, praktilise kogemuse muljetele ja aruteludele suurenenud. Olulisi teemasid on arutatud nii omavahel kui ka teise maakonna inimestega. Sarnasesse olukorda sattudes on tõenäoliselt olemas tõhusamad lahenduskäigud. Koolituse teooria, praktiliste harjutuste ja ühise arutelu kaudu on saanud uusi teadmisi mõlema maakonna turvalisuse nõukogu ja kriisikomisjoni liikmed. Kuna teemad on läbi arutatud, on inimestel vajaduse korral ka lihtsam omavahel suhelda.

Kriisi temaatikaga tegelemine on suurendanud huvi valdkonda süvenemise ja veelgi rohkemate teadmiste poole püüdlamise vastu. Liikmetel tekkis suurem huvi ka valdkonna vastu, mistõttu kutsusime oma turvalisuse nõukogu ja kriisikomisjoni ühiskoosolekule Jõgeva abivallavanema kõnelema 2021. aasta aprillis toimunud Jõgeva kriisist.

Õppereisile lisas suurt väärtust ka see, et sihtpunkti jõudmiseks kulus umbes neli tundi, mis andis võimaluse arutada bussi vabas õhkkonnas läbi meie maakonna piirkonnapõhised probleemid ja tegevused. Kuna õhkkond oli vaba ja aega oli küllaga, olid arutelud palju julgemad ja sisukamad ning lahendused loomingulisemad kui laua taga peetud koosolekutel. Lisaks õpiti teineteist paremini tundma, tänu millele on liikmetel tööprobleemide või -mõtetega edaspidi lihtsam üksteise poole pöörduda.

Nõuanded teistele

Kvaliteetselt korraldatud õppereisid tasuvad ennast igal juhul kuhjaga ära, nii et soovitame võimaluse korral korraldada korra aastas koos turvalisuse nõukoguga ühe õppereisi. Soovitame korraldamisse kaasata võimalikult palju liikmeid ja jagada ülesanded planeerimise käigus laiali.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Turvaline kogukond Paliveres

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Tegevuse eestvedaja oli MTÜ Priitahtlikud Pritsumehed. Palivere vabatahtlik päästekomando koosnes projekti realiseerimise ajal 26 koolitatud liikmest, kellest igaüks panustas projekti ellu viimisesse. Vabatahtlike tegevuse vastu

Läänemaa turvalisuse nõukogu

Toimumisaeg

tunti huvi ka kogukonnas laiemalt ja toetust näidati muu hulgas sellega, et töödes ja tegemistes löid peale priitahtlike kaasa ka teised kogukonnaliikmed.

2020. aasta II–III kvartal

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Palivere vabatahtlikul päästekomandol ei olnud oma hoonet ega ruume, kus korraldada aasta ringi koolitusi, õppepäevi ja noorteringe, hoida varustust ja tehnikat ning olla operatiivses valmisolekus, et reageerida päästesündmusele kümne minutiga.

Projekti alguseks oli omavahendite ja projektitoetustega rekonstrueeritud komandohoone, kus hoiti operatiivses valmisolekus päästetehnikat ja sai teha kogukonnale mõeldud ennetustegevusi. Liikmed ja kogukond juba kasutas komandohoonet ning märgatavalt oli suurenenud kogukonna huvi vabatahtliku pääste tegemiste vastu.

Kahjuks sai hoonet aga kasutada vaid soojal ajal, sest selles puudus küte. Et teha ennetustegevust tõhusalt aasta läbi, oli vaja õhksoojuspumpasid, mis kütaksid talvel ruume, kus hoitakse päästetehnikat ning tehakse koolitusi ja noorteringe. Soojad ruumid on hädavajalikud ka operatiivse valmisoleku tagamiseks.

Aasta ringi soojad ruumid tagavad kogukonnas suurema turvalisuse ja panustavad suuresti kestlikkusse. Vajalike küttesüsteemide soetamiseks taotleti ja saadi raha kogukondliku turvalisuse 2020. aasta maakondlikust toetusvoorust.

Tegevuse eesmärk

Küttesüsteemide soetamise kitsam eesmärk oli tagada Palivere vabatahtlikus päästekomandos aastaringne ühistegevus, koolitused ja õppepäevad ning operatiivne valmisolek. Laiem eesmärk oli turvalisem ja ühtehoidvam kogukond. Palivere vabatahtlik komando on elanikkonna kaitsmisel ja abistamisel kindel ja usaldusväärne partner. Nende tegevuse toetamine suurendab ka Läänemaa elanikkonnakaitse suutlikkust.

Tegevuse sihtrühm

Projekti otsene sihtrühm oli Palivere vabatahtliku päästekomando liikmed ja kogukond. Kasusaajad on aga kõik inimesed, kes elavad selle komando väljasõidupiirkonnas (Läänemaa ning osa Harjumaast ja Lääneranna vallast). Nende väljasõidupiirkonnas elab ca 15 000 inimest.

Tegevuse kirjeldus

Kirjutati projekt, mille jaoks saadud rahaga soetati ja paigaldati renoveeritud komandosse kaks õhksoojuspumpa: üks esimesele ja teine teisele korrusele.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Õhksoojuspumbad tagavad hoones ühtlase temperatuuri. See tagab omakorda aastaringse operatiivse valmisoleku, varustuse ja tehnika hea säilivuse ja hoiustamise ning ka äsja rekonstrueeritud hoone säilivuse. On võimalus korraldada aasta ringi koolitus- ja õppepäevi ning seda ka kasutatakse. Selle tulemusena suudetakse kogukonna turvalisusesse panustada palju rohkem ja suureneb märgatavalt ka organisatsiooni suutlikkus.

Palivere kogukonna vabatahtliku päästekomando rekonstrueerimine on tekitanud kogukonnas suurt huvi vabatahtliku pääste ja ohutuse vastu. On lisandunud uusi liikmeid ja on olemas kogukonna toetus. Samuti on toetus koostööpartneritelt, kellega koos panustatakse kogukonna turvalisusesse. Komando tegevust on toetanud ka eraettevõtted, mis näitab selgelt, et elukeskkonna turvalisus kõnetab aina rohkem ja seda tuleb edendada.

Projektiga panustati järgmistesse siseturvalisuse arengukava punktidesse.

- 6.1. Turvalisemad kogukonnad
- 6.2. Tõhusa päästevõimekuse tagamine
- 6.3. Kindlam ja kiirem abi korraldamine
- 6.4. Kriiside ennetamine ja hädaolukordadeks valmisoleku suurendamine

Jätkatakse päästeala noorteringi korraldamist Palivere kogukonnas, kasvatatakse liikmeskonda ja jätkatakse kodukülastustega, et teavitada inimesi neid ümbritsevatest ohtudest ning õpetada, kuidas käituda õnnetuse korral ja abistada inimest hädaolukorras.

Jätkatakse koostööd nii haridusasutustega kui ka erasektori ettevõtetega, et luua järjest turvalisem elu- ja töökeskkond.

Tulemused

1. Palivere vabatahtliku päästekomando operatiivne valmisolek on aasta ringi kümme minutit.
2. Tulekustutus- ja päästeteenus on kvaliteetsem ja kättesaadavam.
3. Ühingu liikmete motiveeritus suurenes ja olmetingimused paranesid.
4. Palivere kogukonnas on võimalik aasta ringi korraldada tule- ja veeohutuse koolitusi ja õppepäevi.
5. Palivere kogukond muutub üha turvalisemaks ja ühistegevus on hoogustunud.
6. Noorteringi on võimalik korraldada aasta ringi.
7. Kodukülastused on kvaliteetsemad.
8. Omavalitsusel on kriiside ja suurõnnetuste kõrvaldamisel kindel partner.

Nii vabatahtliku päästekomando liikmete kui ka teiste aidata soovijate ühistegevus liitis kogukonda ja tõi inimesed projekti raames lähemale

kogukonna komandole. Kogukond sai paremaid teadmisi komando teenuste ja tegevuste kohta.

Lääne-Virumaa

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Lääne-Virumaa sotsiaalkaitse komisjon ja sotsiaalkaitse koostööseminarid

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Eestvedaja: Lääne-Viru maakonna turvalisuse nõukogu juht ja liikmed ning sotsiaalkaitse komisjoni juht ja liikmed

Kaasatud pooled: sotsiaalkaitse komisjoni on kaasatud kõikide maakonna kohalike omavalitsuste sotsiaalvaldkonna spetsialistid, ohvriabi, naiste tugikeskus, vabaihendused, Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu esindajad, Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeamet, prokuratuur, Sotsiaalkindlustusamet, maakondliku tervisenõukogu esindaja

Toimumisaeg

Sotsiaalkaitse komisjon koguneb vähemalt neli korda aastas ja sotsiaalkaitse koostööseminar toimub vähemalt korra aastas.

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Sotsiaalkaitse koostööseminaridele kaasatakse kõik maakonna KOVid ja ministeeriumid ning käsitletakse maakonnas aktuaalseid sotsiaalkaitse valdkonna teemasid, nagu valdkondadevaheline ennetustöö kohalikul ja maakondlikul tasandil.

Tegevuse eesmärk

Koostööseminaril töötatakse maakonnas aktuaalsete sotsiaalkaitse valdkonna teemadega ja leitakse lahendusi.

Tegevuse sihtrühm

KOVide juhid, KOVide volikogude liikmed, sotsiaalkomisjoni esimehed, KOVide sotsiaalvaldkonna juhid, lastekaitse spetsialistid, politsei, pääste, prokuratuur, Sotsiaalkindlustusamet ning Lääne-Viru maakonna sotsiaalkaitsekomisjoni, turvalisuse nõukogu ja tervisenõukogu liikmed

Tegevuse kirjeldus

Ettekandjad on kohaliku tasandi sotsiaalvaldkonna eestvedajad, sotsiaalkaitse komisjoni liikmed ja koostööpartnerid, ministeeriumite esindajad, turvalisuse nõukogu esindajad, KOVide juhid, Politsei- ja Piirivalveamet või Päästeamet jne.

Koostööseminari planeerimisel osalevad sotsiaalkaitse komisjoni ja turvalisuse nõukogu liikmed, koostööpartnerid ning Sotsiaalkindlustusamet.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Koostööseminaril:

- saadakse koondatud ülevaade maakonna sotsiaalvaldkonna teenustest ja nende kättesaadavusest ning sotsiaalkaitse tegevuste mõjust üldisele turvalisusele;
- kujunevad seosed sotsiaalkaitse teenuste osutamise ja turvalise elukeskkonna tagamise vahel;
- selgitatakse välja võimelüngad ja seosed kahe valdkonna korraldamisel.

Sotsiaalkaitse komisjon võimaldab:

- tõhustada maakondadevahelist koostööd;
- parandada maakondadevahelist infoliikumist;
- teha maakondade ühisprojekte jne.

Nõuanded teistele

Teadlikkuse suurendamine sotsiaalkaitse valdkonna olulisusest ja koostööaspektidest, eriti otsustajate seas.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Elanikkonnakaitse õppused kogukondadele

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Eestvedajad:

- Maido Nõlvak, turvalisuse nõukogu esimees, õppuste elluviija
- Jaak Janno, turvalisuse nõukogu liige, Päästeameti Ida PK Lääne-Viru päästepiirkonna juht, õppuste elluviija
- Sirli Kapper, Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu turvalisuse ja rahvatervise spetsialist, õppuste koordinaator
- Rakvere Haigla esindajad Ain Suurkaev ja Markel Pajupuu, esmaabi ja ravimivaru ploki elluviijad

Toimumisaeg

2019–2021 (jätkuvad)

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

19. novembril toimunud õppuse kokkuvõte; https://www.virol.ee/uudised-tervis/-/asset_publisher/NIRKtFLS6Ose/content/19-novembril-toimus-kundas-elanikkonnakaitse-teemaline-kriisideks-valmistumise-oppepaev-?redirect=https%3A%2F%2Fwww.virol.ee%2Fuudised-tervis%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_NIRKtFLS6Ose%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-1%26p_p_col_count%3D1.

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Kriiside ennetamine ja kriisideks valmisolek kogukondades

Lääne-Virumaa turvalisuse nõukogu

Tegevuse eesmärk

Kriisideks valmistumine ning kogukonna teadlikkuse ja oskuste suurendamine lauaõppuse meetodil.

Tegevuse sihtrühm

Kogukonna eestvedajad ja aktiivsed liikmed, valla- ja külavanemad, kogukonda arendavate MTÜde juhid, Küde juhid ja aktiivsed liikmed, kohaliku omavalitsuse esindajad ning inimesed, kes sooviksid tulevikus valdkonnaga oma kogukonnas tegeleda.

Tegevuse kirjeldus

Elanikkonnakaitse õppuste ülesehitus on alljärgnev:

- sissejuhatus „Mis on kriis?“;
- lauaõppuse sissejuhatus, I kaasus;
- lauaõppuse II kaasus;
- seitsme ööpäeva kriisivaru tutvustus ja priimuste kasutamise ohutusloeng;
- praktiline õpe priimuste kasutamiseks;
- lauaõppuse III kaasus;
- koduse ravimivaru tutvustus;
- elupäästva esmaabi loeng ja praktiline õpe.

Ruum on õppuse alguses sätitud nii, et osalejad saavad ise valida omale sobiva istekoha ühes lauas, ja nad jagatakse selle järgi laudkondadeks. Üldjuhul tekib ühel õppusel viis kuni kümneliikmelist laudkonda (olenevalt osalejate arvust).

Kriisiõppepäevad toimuvad maakonnas kõikides omavalitsustes lauaõppuse meetodil, mis koosneb kolmest kaasusest. Kriisiõppuse raames saavad osalejad põhjalikud teadmised sellest, mis kitsaskohad kriisiolukordades neid oma kogukonnas ohustavad. Selguvad täpsemalt, mis on need valdkonnad, mis vajaksid kogukonnas käsitlemist, et kogukond oskaks kriisiolukordades läbimõeldult tegutseda ja saaks vajaduse korral hakkama ilma abi saabumiseta kuni seitse järjestikust ööpäeva.

Sealhulgas keskendutakse eraldi meditsiinilisele kaasusele, kus käsitletakse kodust ravimivaru ja elupäästvat esmaabi. Osalejad saavad kõiki vajalikke elupäästva esmaabi võtteid katsetada ka praktiliselt Rakvere Haigla ekspertide juhendamisel.

Kriisiõppepäeva ühe osana õpetatakse praktiliselt kasutama ka priimuseid, mille käigus saavad osalejad ise proovida valmistada toitu seitsme ööpäeva kriisivaru komplektide toodetest, ja arutletakse selle üle, milline peaks üks kodune kriisivaru täpsemalt olema, mis nüansse peaks arvestama pere, kes soetab omale kriisivaru koju, jne. Õppusel jagatakse igale laudkonnale üks kriisivaru komplekt, milles on toiduained, kodused esmatarbekaubad, akupank, taskulamp, patareidega raadio jne.

Laudkonnad arutavad ja tagasisidestavad, mis on komplektidest nende arvates puudu ja mida üks kriisivaru komplekt võiks kindlasti sisaldada. Iga laudkond saab enda kasutusse ka ühe priimuse. Päästeamet teeb põhjaliku

sissejuhatuse, kuidas gaasiballooniga priimust ohutult kasutada, ja iga laudkond saab sättida priimuse kasutusvalmiks.

Õppus kestab kuus tundi ja selle jooksul osalejatele toitlustust ei pakuta. Õppusel osalejad valmistavad kriisivaru komplektide toiduainetest ise kogu päevaks toidu (teepausid jne).

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Kogukonnad koostavad õppuse raames laudkondade kaupa kokkuvõtted ja käsitlevad oma kogukonna valmisolekust ning vajadustest. Kogukondadel tekib ülevaade, mis kitsaskohad vajaksid parandamist, mis on kogukonnas vajaka, mis ressursid on juba olemas ning mis vajaksid kindlasti täiendamist, läbirääkimist ja kokkuleppimist jne.

Õppuse tulemusel tekivad elupäästva esmaabi andmise oskused ning suureneb teadlikkus koduse ravimivaru olemasolust ja selle korrastamisest. Omandatakse priimuste ning seitsme ööpäeva kriisivaru kasutamise praktilised oskused ja teadmised.

Nõuanded teistele

Elanikkonnakaitse õppused on saanud head tagasisidet: need suurendavad kogukondade teadlikkust kriisideks valmisolekust ja aitavad muuta elukeskkonna seeläbi turvalisemaks. Õppused arendavad kogukondade koostööoskust ja annavad neile aluse edaspidiseks ühiseks tegutsemiseks.

Üldandmed

Lääne-Virumaa turvalisuse nõukogu

Tegevuse nimetus

Kogukondliku turvalisuse toetusvooru projektide infopäevad ja tagasisideseminarid

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Lääne-Virumaa turvalisuse nõukogu, Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeamet, Rakvere Haigla, Transpordiamet jne

Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu turvalisuse ja rahvatervise spetsialist

Toimumisaeg

Vähemalt kord aastas maakondliku kogukondliku turvalisuse toetusvooru avanedes

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

https://www.virol.ee/uudised-tervis/-/asset_publisher/NIRKtFLS6Ose/content/kogukondliku-turvalisuse-maakondliku-toetusvooru-infopaev-toimub-18-augustil-2020?redirect=https%3A%2F%2Fwww.virol.ee%2Fuudised-tervis%3Fp_id%3D101_INSTANCE_NIRKtFLS6Ose%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-1%26p_p_col_count%3D1

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

MTÜdele antakse ülevaade kogukondliku turvalisuse toetusvooru tingimustest ja ootustest.

Arutatakse kogukondade vajadusi: mis on ühes või teises kogukonnas probleemid, mis vajaksid kogukondlikku panust ja lahendusi?

Tegevuse sihtrühm

Maakonnas registreeritud mittetulundusühingud ja sihtasutused, kelle liige või asutaja ei ole riik või kohaliku omavalitsuse üksus.

Vabatahtlikku päästekomandot pidav kohaliku omavalitsuse üksus.

Tegevuse kirjeldus

MTÜdele antakse ülevaade kogukondliku turvalisuse toetusvooru tingimustest ja ootustest.

Arutatakse kogukondade vajadusi: mis on ühes või teises kogukonnas probleemid, mis vajaksid kogukondlikku panust ja lahendusi?

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Teadlikud MTÜd, sisukad ja eesmärgipärased taotlused.

Nõuanded teistele

Infopäev on hea meetod, kuidas suurendada teadlikkust kogukondliku turvalisuse projektitaotlusvoorst. Korraldame seda koos Lääne-Viru Arenduskeskusega koos KOP-vooru infopäevaga, et TUR-vooru info jõuaks rohkemate MTÜdeni. Tänu infopäevadele laekub meile igal aastal arvestatav kogus TUR-vooru taotlusi ja projekte. Infopäevade ja tagasisideseminaride hea mõju on ka see, et mida rohkem on taotlejaid, seda rohkem tuleb hindajate ja taotlustega tegelevate poolte jaoks välja maakonna kitsas- ja murekohti, mida on märganud just kogukonnaliikmed ja mis on omakorda ka turvalisuse nõukogu töö alus. Tänu sellele on võimalik saada teada, kas kogukonnaliikmete murekohad maakonnas on sarnased nende valdkondade ja tegevustega, mis on prioriteetsed KOVide jaoks.

Põlvamaa

Üldandmed

Põlvamaa turvalisuse nõukogu

Tegevuse nimetus

Laste heaolu konverents „Laps. Kas märkamisest piisab?“

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Põlvamaa turvalisuse nõukogu koordinaator. Kaasatud olid ka Tartumaa, Valgamaa ja Viljandi tervise ja turvalisuse nõukogu koordinaatorid.

Toimumisaeg

29.10.2019

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot	https://bit.ly/3B9Myil Sama veebilehe paremast ülanurgast leiab valge ja punasega raamatu „Laps. Kas märkamisest piisab?“, kuhu on üles täheldatud kõikide ettekannete joonistused, mille aitas teha Tartu Kunstikool.
Tegevuse kirjeldus	
Tausta kirjeldus	Põlvamaal, kus on spetsialistidest krooniline puudus ja olemasolevad on sageli ülekoormatud, on murekoht see, et kui märgatakse abivajavat last, mis saab olukorrast edasi. Kas hakkab pihta regulaarne järelevalve ja töö või kukub see juhtum n-ö laualt maha. Spetsialiste, õpetajaid ja tavakodanikke õpetatakse märkama, aga mis saab pärast märkamist edasi?
Tegevuse eesmärk	Keskenduda just küsimusele „Kas märkamisest piisab?“. Juhtida tähelepanu probleemi olulisusele ja kitsaskohtadele ning otsida koos lahendusi.
Tegevuse sihtrühm	Sihtrühmas olid maakondade turvalisuse nõukogude liikmed, koolijuhid, sotsiaalpedagoogid ja õpetajad, samuti omavalitsuste juhid, sotsiaal- ja lastekaitse spetsialistid ning teiste riigiasutuste spetsialistid.
Tegevuse kirjeldus	Päeva jooksul pidasid ettekandeid oma ala spetsialistid. Päeva keskel toimusid elava raamatukogu meetodil vestlusringid, kus raamatu rollis spetsialistid avaldasid kuulajatele 15 minuti jooksul mõtlemapaneva tõsieluloo ja 10–15 minutit toimus arutelu. Elava raamatukogu teemadest saab ülevaate, avades lingi ja klõpsates paremal ülanurgas e-raamatul. Päeva lõpus toimus vestlusring esinejatega. Et konverents saaks nii hea, kui sai, toimusid eelmise viie kuu jooksul maakondade turvalisuse koordinaatoritega planeerimiskoosolekud. NBI 27. oktoobril 2019 oli Kagu-Eestis suur torm, ja kuna Kääriku Spordibaasis ei olnud elektrit, sattus ohtu ka konverentsi toimumine. Personali pingutustega leiti aga generaator ja mõne tunni pärast taastus ka elektriühendus. Päeva kokkuvõtte leiab lingilt https://bit.ly/3bahJzE.
Tegevuse tulemus	
Tulemuse kirjeldus	Konverents toimus ja see oli oluline tulemus. Tegevusel oli tähtis kaudne mõju. Konverentsist räägitakse veel praegugi stiilis „mäletate, me juba seal rääkisime sellest“. Alguse sai ka mitu teist projekti ja koolitust. Põlvamaal aktiveerus sotsiaaltöötajate ja lastekaitse võrgustik. Leiti, et on tarvis saada aeg-ajalt kokku ning jagada häid ja halbu kogemusi, et ühiselt õppida ja edasi liikuda.

Nõuanded teistele

Väga ressursimahukas. Vajab mõtlemist, kas konverents oli selliselt nii tõhus, kui sooviti. Oluline oli, et konverentsi korraldasid mitu maakonda koos. Mõju ja ulatus olid suuremad.

Allikad

<https://www.gaidid.ee/elav-raamatukogu>

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Perevägivaldaga kokku puutuvate spetsialistide ja vabatahtlike teavituspäevad

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Sotsiaalkindlustusamet, Põlva maakonna ohvriabi spetsialist, MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskus

Toimumisaeg

2018. aasta oktoober ja november

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

<https://bit.ly/3EeELIB>

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Aasta-aastalt on kasvanud Põlvamaa perevägivaldaga ohvrite pöördumiste arv. Lähisuhtevägivaldaga ohvriks langenud isikutega puutuvad kokku eri ametkondade esindajad. Samas on institutsioonide arusaam üksteise funktsioonidest ebaühtlane ja süsteemne koostöö puudulik.

Tegevuse eesmärk

- Kujundada võrgustikuspetsialistide ühiseid arusaamu lähisuhtevägivallast
- Anda teadmisi ohvrikesksest käsitusest ja olulisematest tööpõhimõtetest töös lähisuhtevägivaldaga ohvriga
- Pakkuda võrgustikutööks motivatsiooni ja sobivaid meetodeid
- Kujundada koostöövõrgustikus lähisuhtevägivaldaga juhtumite ühtset riskikäsitlust

Tegevuse sihtrühm

Projekti sihtrühmas olid Põlvamaa ametiasutused, kohalikud omavalitsused, MTÜd, haridusasutuste ametnikud, töötajad ja vabatahtlikud, kes puutuvad töös kokku perevägivaldaga.

Tegevuse kirjeldus

Projekti raames toimusid kaks pikka koolituspäeva, kus:

- esimesel päeval, 2. oktoobril 2018 keskenduti lähisuhtevägivaldaga olemusele ja mõjule eriti haavatavate sihtrühmade seas (lapsed, eakad);
- teisel koolituspäeval, 11. oktoobril 2018 anti teadmisi lähisuhtevägivallast eakate vastu ja võrgustikutöö põhimõtetest nende juhtumite puhul.

Oktoobri lõpus tehti tagasiside saamiseks e-küsitlus ja peeti koostöökohtumisi eri ametkondadega. Novembris ilmus kohalikus ajalehes lähisuhtevägivallast artikkel ja anti elanikkonnale teada, kuhu mure korral pöörduda.

Sarnasel teemal artikkel ilmus ka veebilehel <https://bit.ly/3EeELIB>.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Projekti tulemusena:

- on Põlvamaa võrgustikuspetsialistidel ühine teaduspõhine arusaam lähisuhtevägivallast;
- suurenenud on spetsialistide teadlikkus lähisuhtevägivalla mõjust lastele ja vägivallast eakate vastu;
- paranenud on oskus lähisuhtevägivalla juhtumeid edukalt lahendada, kasutades võrgustikutöö põhimõtteid.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Noorte arenguprogrammi SPIN alustamine Põlva vallas

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Põlvamaa turvalisuse nõukogu koordinaator, Põlva politsei ja oskonna juht, MTÜ SPIN, Põlva Vallavalitsus

Toimumisaeg

2020.–2021. õppeaasta

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

<https://bit.ly/3nxwbaG>

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Põlva maakonna suhtelise vaesuse määr on üks kõrgemaid Eestis. Laste huvitegevus on koondunud keskusesse, transpordiühendus ei vasta vajadustele ja hajaasustuse piirkonnas elaval noorel ei ole mingit võimalust osaleda huvitegevuses ning olla n-ö samas paadis ja samade võimalustega võrreldes samaealise linnas elava noorega.

Sestap otsustasime alustada noorteprogrammiga SPIN valla keskusest eemal, et pakkuda ka valla äärealade noortele huvitegevust, võimalust lävida eakaaslastega koolivälisel ajal ja veeta turvaliselt vaba aega.

Tegevuse eesmärk

Tegevuse sihtrühm

Sihtrühm on 10–13-aastased noored, kelle vanematel on vähem rahalisi võimalusi, kes ei osale huvitegevuses, kelle pereliikmetel on kokkupuuteid politseiga või kes on koolis kiusajad või kiusatavad.

Tegevuse kirjeldus

Tegevused toimuvad õppeaasta jooksul kolm korda nädalas.

Kahel päeval mängitakse treeneri juhendamisel jalgpalli ning üks kord nädalas õpitakse eluoskuste treeneri juhendamisel emotsionaalseid, sotsiaalseid ja muid eluks vajalikke oskusi (meeskonnatöö, teisega arvestamine jne).

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Tegevuse tulemusena paranevad:

- koolikäitumine, mis on eeldus riskikäitumise vähenemiseks;
- õpitulemused;
- osalejate sotsiaalsed ja emotsionaalsed oskused;
- enesehinnang ja läbisaamine eakaaslastega.

Pärnumaa

Üldandmed

Pärnumaa turvalisuse nõukogu

Tegevuse nimetus

Saarde ÖÖ-MARU

Tegevuse eestvedaja ja korraldamise kaasatud pooled

Saarde Hariduselu Sihtasutus.

24 võistluspunkti tegevused mõtlesid välja ja viisid ellu järgmised koostööpartnerid: Lääne prefektuur ja Pärnu politseijaoskond (abipolitseinikud), Politsei- ja Piirivalveameti kommunikatsioonibüroo, MTÜ ESTSAR, Jaagupi Vabatahtlik Merepääste, Sotsiaalkindlustusamet, MTÜ Eesti Naabrivalve, Lääne päästekeskus, Kilingi-Nõmme Vabaajakeskus, Saarde Vabatahtlikud Pritsumehed, Naiskodukaitse Saarde jaoskond, Tihemetsa ja Orajõe jahiselts, Vibuklubi Saarde ja Kõveri Puhkekeskus, kiirabitöötajad, Kaitseliidu Kikepera malev, OÜ Autosõit, Aide Autokool, MTÜ Operation Lifesaver Estonia MTÜ Pärnumaa Koolijuhid, Maanteeamet.

Toimumisaeg

19.10.2019

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

<https://opleht.ee/2019/10/opetajatel-oli-maru-oo/>
<https://parnu.postimees.ee/6805536/galerii-saarde-oomarul-keerati-auto-kummuli-ja-anti-esmaabi>

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Saarde ÖÖ-MARU võistlusmänguga suurendasime teadlikkust, toetasime hoiakute kujundamist ja panime kogukonna ohutusele mõtlema.

Tegevuse eesmärk

Tugevdasime turvalisuse valdkonnas mitteametlike ühenduste ja kogukondade noortele suunatud koostööd (sh jõustruktuuridega).

Tegevuse sihtrühm

Eesmärk oli, et edaspidi kujundaksid arusaama laste ja noorte turvalisusest inimesed, kes on teoreetiliste teadmiste kõrval õppinud ja kogenud praktilisi tegevusi paljudes turvalisuse aspektides.

Tegevuse kirjeldus

Projekti sihtrühm oli laste ja noortega tegelevad töötajad, sh alus- ja üldharidusasutuste töötajad, üle Eesti.

Korraldati ohutusteemaline võistlusmäng, kus kontrollpunktides olid lavastatud realistlikult ohtlikud olukorrad, simulatsioonid ja nii individuaalsed kui ka meeskondlikud praktilised tegevused.

4–5-liikmeliste meeskondade ülesanne oli lahendada lavastatud olukorrad professionaalsel juhendamisel. See tähendab, et liiklusohutuspunkti tegevust korraldab politsei või Maanteeameti meeskond, lõhkekeha tuvastamist demineerija jne.

Pärast ülesande lahendamist andsid korraldajad võistkonnale soorituse kohta kohe tagasisidet.

Igas võistluspunktis hinnati võistkonna sooritust ja paremusjärjestus selgus saadud punktide alusel. Parimaid tunnustati.

Kogu võistlusmängu kohta koondati tagasiside, mis näitab noortega töötavate inimeste teadmisi, oskusi ja praktilisi kogemusi ning nende tugevaid ja nõrku kohti ohuolukordades käitumisel ning annab aluse täiendkoolitusteks.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Üritusega aitasime kujundada tugevamat ja ohutusele orienteeritumat kogukonda.

Kujundasime lastega tegelevate projekti kaasatud inimeste, sealhulgas alus- ja üldharidustöötajate ning noorsootöötajate teadmisi ja hoiakuid sellest, et turvalisus algab igast inimesest endast ning tema otsustest ja käitumisest, mis omakorda mõjutavad tema lähedasi, keskkonda ja riiki.

Korraldasime Pärnumaal turvalisuse valdkonna maineürituse.

Kontrollpunkti korraldajate abiga selgitasime välja ka osalejate ohutusteadmised ja -oskused. Võistkondade teadmised ja oskused erinesid suuresti.

Heana toodi välja:

- hea koostööoskus
- andmete ja info leidmine nutiseadmega
- hea juhtimisoskus
- head esmaabiteadmised
- argumenteerimisoskus

Nõuanded teistele

Arendamist vajavad:

- olemasoleva info kasutamine
- omavaheline suhtlus
- evakuatsiooni põhitõed
- veeohutusteadmised
- suhtlus pressiga

Saarde ÖÖ-MARU valiti 2020. aasta Pärnumaa haridusteoks.

Võistlusmängu ettevalmistamise ajal tehti muudatusi eelarveridades. Muudatused olid tingitud koostööpartnerite muutuvatest vajadustest, kontrollpunktide meeskonnaliikmete märkimisväärselt suurenenud arvust, soodsamatest hinnapakkumistest ja ürituse mahukusest.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Pärnumaa külade siseturvalisuse mäng

Tegevuse eestvedaja ja korraldamise kaasatud pooled

MTÜ Pärnumaa Kodukant

Toimumisaeg

22.08.2020

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

<https://www.youtube.com/watch?v=8w3AqgKNRho>
<https://parnu.postimees.ee/7082271/siseturvalisuse-mang-palvis-aasta-opiteo-tunnustuse>

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Projekti tulemusena muutub kogukond turvalisemaks ja elukeskkond ohutumaks, kuna inimesed on vanusest olenemata teadlikumad ja oskuslikumad riskiolukordades käituma. Pärast mängu jäävad kestma suhted. Osalenud saavad jagada oma teadmisi ja oskusi neile, kellel puudus võimalus osaleda.

Tegevuse eesmärk

Eesmärk oli suurendada külaelanike ja kogukonnaliikmete teadlikkust ja oskusi lahendada turvalisusega seotud olukordi, pannes rõhku just ennetustegevusele ja meeskonnatööle.

Tegevuse sihtrühm

Sihtrühm oli Pärnumaa külade kogukonnad, olenemata vanusest.

Tegevuse kirjeldus

Võistkond pidi ettenähtud ajaga läbima kontrollpunktid: vastama küsimustele ja lahendama praktilisi ülesandeid. Nii oli võimalik teha praktiliselt läbi palju erinevaid turvalisusega seotud ülesandeid.

Turvalisus on alati elukorralduse väga tähtis osa ja mängu eesmärk oli tuletada taas meelde, kuidas käituda kriisiolukorras, anda esmaabi ja olla toeks inimestele, kes on sellisesse olukorda sattunud.

Projekti elluviimisse olid kaasatud 14 ametkonda, kes seisavad meie turvalisuse eest, lisaks korraldajad ja kogukondade esindajad ning 12 küla võistkonnad. Mängu võitis Libatse küla esindus, kes korraldab järgmise aasta mängu.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Projekti tulemusena muutub kogukond turvalisemaks ja elukeskkond ohutumaks, kuna inimesed on vanusest olenemata teadlikumad ja oskuslikumad riskiolukordades käituma. Pärast mängu jäävad kestma suhted. Osalenud saavad jagada oma teadmisi ja oskusi neile, kellel puudus võimalus osaleda. Projekt on kestlik: 2020. aasta mäng oli juba viies ja kindlasti jätkame sellega ka järgnevatel aastatel, sest inimestel on vaja teadmisi, mille nad mängul osaledes saavad.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Raplamaa turvalisuse nõukogu

Haridustöötajate ohutusõppus Rapla ÄKK 2020

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Ülle Laasner, Õie Kopli-Mäekivi

Kaasatud: Rapla Vesiroosi Kool, Rapla Kesklinna Kool, Kaitseliidu Rapla malev, Naiskodukaitse, Maanteeamet, Raplamaa päästepiirkond, Rapla politseijaoskond, Rapla Maakonna Psühholoogiateenistus, Raplamaa Omavalitsuste Liit, Rapla maakonna uimastiennetusnõukogu, Eesti Punase Risti Raplamaa Selts, Keskkonnaamet, Verge Eesti OÜ.

Toimumisaeg

09.10.2020

Kontakt, kodulehele mujale, kust leida tegevuse infot

viide või saab

<https://rol.raplamaa.ee/2020/10/rapla-akk-ohutusoppus-haridusasutuste-meeskondadele/>
Olev Kenk 10.10.2020. – ERR; <https://www.err.ee/1145514/raplamaa-opetajad-oppisid-ohuolukordade-lahendamist>.
Katri Reinsalu 13.10.2020. – Raplamaa Sõnumid; <https://sonumid.ee/2020/10/13/rapla-akk-on-esimene-haridusasutustele-suunatud-taiskasvanute-ohutusoppus/>.
Transpordiamet. Auhinnasaajad 2020; <https://www.mnt.ee/et/uudised/selgunud-selle-aasta-liiklusohutuse-auhinna-voitjad-0>.
Auhinnatseremoonia video; https://www.youtube.com/watch?v=wNg_jBvKogA.

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Raplamaal on toimunud 6. klasside ohutusõppus „Kaitse end ja aita teist“ (KEAT) aastast 2008. See on populaarne laste seas ja pannud maakonnas aluse suurepärasele koostööle organisatsioonide vahel. 2019. aastal osalesid Raplamaa KEAT esindajad Pärnumaa ohutusõppusel „Saarde ÖÖ-MARU“, mis oli üles ehitatud samamoodi nagu KEAT ja innustas viima ka Raplamaal ellu KEATga sarnast õppust haridustöötajatele, eeskätt koolidele.

Tänapäeva koolis on palju probleeme, mida tuleb osata ennetada või millega tuleb saada hakkama. Praktiliste oskuste arendamise, ohuolukordade läbimängimise ja tagasisidestamise kaudu saab kinnistada, kuidas keerulistes olukordades käituda.

Tegevuse eesmärk

Tõsta Raplamaa koolide juhtide ja õpetajate teadmiste ja oskuste taset ohuolukordades hakkamasaamisel.

Tegevuse sihtrühm

Rapla maakonna koolide juhtkonnad ja õpetajad.

Tegevuse kirjeldus

Õppusele sai igast õppeasutusest registreerida neljaliikmelise meeskonna, mille esirinnas on koolijuht ja õppejuhid. Edaspidi saavad õppusel loodetavasti osaleda ka paljud õpetajad.

Õppusele oli planeeritud nii mitu kontrollpunkti, kui tuleb võistkondi. Olime valmis võtma vastu kõik maakonna üldharidus- ja kutsehariduskoolide meeskonnad. Kohale saabus maakonna koolidest 11 võistkonda ja külalisvõistkonnana Jõgevamaa KEAT korraldusmeeskond. Õppus algas kell 14 ja lõppes kell 20. Ülesandepunkte läbiti jalgsi, pesa asus Rapla Kesklinna Koolis. Kontrollpunktid asusid kooli ümbruses ning ka päästeosakonna juures ligi 500 meetri kaugusel.

Osalejad said õppuse keskel süüa ja päev lõppes ohtrate auhindadega. Kõik osalejad said Rapla ÄKK meenega joogipudeli ja olid kohustatud kandma Rapla ÄKK logoga maski. Lisaks panid koostööpartnerid välja eriauhindu oma lemmikule ehk paremini hakkama saanud meeskonnale. Kokkuvõttes said eriauhindu kõik koolid. Ühtegi pingerida ei koostatud.

Kaasa mängisid ka lapsed! Olukorrad olid ehedad, sest õnnetused juhtuvad koolis ikka lastega. Lapsi oli kokku 30.

Kuna tegemist oli pandeemia esimese aastaga, võtsime võimalikke ohutusmeetmeid, et viirust vältida (koolimajas ja punktides maskid, paljud punktid olid õues jne).

Läbiti kontrollpunktid järgmiste olukordadega.

- Maanteeamet – pöörlev auto
- Ohvriabi – koolikotis asjad, mis viitavad lapse depressioonile, enesetapule vms
- Politsei, Maarja Punak – lapse või õpetaja kiusamine, internetikiusamine
- VERGE Eesti OÜ – kaklus koolis
- Politsei – äkkrünnak koolis
- Kaitseliit – mis asjad peaksid olema lastega metsa minnes kaasas, alajahtumine, veepuudus jms
- Naiskodukaitse – koordinaatide määramine, kui oled ära eksinud, äpi „Ole valmis!“ kasutamine
- Pääste – evakuatsioon, tule kustutamine, sh kui inimene on pannud ennast põlema või süttinud
- Raplamaa Omavalitsuste Liit – õpetaja kiusamine lapse poolt (halvasti käitumine tunnis, ülbitsemine, õpetaja enesekehtestamine ja käitumine)
- Uimastiennetusnõukogu – torubaar, suitsetamine (e-sigaretid), õpetajate enesekehtestamine, seaduste tundmine
- Politsei – klassiga teatris, bussireis lastega, õnnetusjuhtum, mida teha enne ja mida pärast
- Eesti Punase Risti Raplamaa Selts – esmaabi, minestamine ja elustamine, 112 helistamine

- Rapla Maakonna Psühholoogiateenistus, Urve Uusberg – kolleegi märkamine, väike vestlusring

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

67% osalejatest ehk 23 inimest tulid sellepärast, et asi tundus põnev. Mitte keegi osalenutest ei vastanud, et tuli vastu tahtmist.

ÄKK õppust hinnati kümnepallisüsteemis väga hea 9,44-ga! Tegijad hindasid natuke tagasihoidlikumalt, ent siiski väga kõrgelt: 9,05!

Kõik vastanud (34) kinnitasid, et soovitavad tulla oma kolleegil kindlasti järgmisel aastal sellisele õppusele. Ka kõik tegijad vastasid, et teeme järgmisel aastal jälle!

Nõuanded teistele

Kuna ohutusvaldkonna koostöö on kõikides maakondades olnud tänu KEAT-le pikka aega olemas, võib seda julgelt rakendada ka täiskasvanute peal.

Allikad

Eeskuju võeti KEAT ohutusprogrammist ja Kilingi-Nõmme Keskkooli ÖÖ-MARU võistlusest.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Toimumisaeg

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Tegevuse eesmärk

Tegevuse sihtrühm

Raplamaa turvalisuse nõukogu

Turvaline kogukond – turvaline kool

Rapla politseijaoskond, Janno Ruus. Kaasatud pooled: KOV, noortekeskused ja -toad, Sotsiaalkindlustusameti ohvriabi, Rajaleidja, ATH tugirühm, Eesti Töötukassa, Raplamaa Omavalitsuste Liit, Maanteeamet jpt.

Alates 2019

<https://www.facebook.com/laaneprefektuur/posts/1047371878720387/>

Rapla politseijaoskond alustas projektiga „Turvaline kogukond – turvaline küla” juba 2016. aastal. 2018. aastal jätkus tegevus kohalikes omavalitsustes projektiga „Turvaline kogukond – turvaline omavalitsus” ja alates 2019. aastast on olnud analoogne metoodika kasutusel koolide probleemide leidmisel ja lahendamisel.

Tegevust on vaja, et arendada kooliealiste lastega töötavate spetsialistide koostöövõrgustikku ja suurendada teadlikkust tänapäeva võimalustest.

Plaanitud oli korraldada kolme aastaga maakonna kõigis koolides arutelud. Pandeemia tõttu jäid 2020. aasta kevadest tegevused ära.

Arutelupäev on toimunud kaheksas koolis: Eidapere Kool, Juuru Eduard Vilde Kool, Kehtna Põhikool, Kohila Gümnaasium, Valgu Põhikool, Hagudi Põhikool, Rapla Kesklinna Kool ja Vana-Vigala Põhikool. Osalejaid on olnud kokku 260.

Kõige rohkem osalejaid oli Kohila Gümnaasiumis, mis on maakonna suurim kool – 68 inimest.

Eesmärk on arendada kooliealiste lastega töötavate spetsialistide koostöövõrgustiku ühist inforuumi ning suurendada teadlikkust tänapäeva võimalustest ja koostöövalmidust. Kohtumiste tulemus ongi varajane märkamine ja õigeaegne sekkumine.

Koolipere, sh juhtkond, õpetajad ja tugipersonal, õpilasomavalitsuse esindajad, hoolekogu liikmed, politseinikud, KOVi töötajad, noortekeskuste ja -tubade töötajad, ohvriabi spetsialist, Sotsiaalkindlustusameti, Rajaleidja, ATH tugirühma ja Eesti Töötukassa esindajad ning teised partnerid, kellele on laste heaolu tähtis.

Tegevuse kirjeldus

Kohtumised toimuvad maakonna koolides avatud ruumi meetodil. Protsessi juhtisid politseinikud. Osalised said esitada probleeme, mille tõstataja jäi ka n-ö oma teema juhiks. Osalised said liikuda teemade vahel ja pakkuda lahendusi, mille teemajuht suurele paberile seinale üles kirjutas. Kui probleeme tõstatati rohkem, võis olla ka teine vahetus. Päeva lõpuks hindasid osalised probleemid ja lahendused kümnepunktisüsteemis olulisuse järgi ära. Tekkis probleemide pingerida.

Tegime kindlaks sagedasemad probleemid ja lahendused.

1. Kuidas käituda vägivallajuhtumi puhul?
2. Mida teha, kui mind kiusatakse?
3. Milliste vahenditega parandada liiklusohutust?
4. Millistest lastega seotud juhtumitest teavitada ja keda teavitada?
5. Kuidas käituda, kui laps on endale või teistele ohtlik?
6. Kuidas märgata väärkoheldud last?
7. Kuidas tulla toime kaasava haridusega (palju erivajadusega õpilasi, tavalaste toetamine, õpetaja toetamine)?
8. Kuidas saada vanem koostööle?
9. Kuidas tulla koolis toime lastega, kes saavad vähe vanemlikku hoolitsust (teeb seda, mida tahab, lastevanematel ei käi jõud üle)?
10. Kuidas hoida probleemide tekkimisel koostööd kodu ja õppeasutuse vahel?
11. Kuidas tagada õpilaste turvalisus koolis?
12. Kuidas käituda allumatu lapsega?
13. Kuidas ennetada õpetajate ja õpilaste läbipõlemist?
14. Kuidas tagada igapäevaolukordades õpetajate ja õpilaste turvalisus?

Olenevalt koolist tekkisid erinevad põhiteemad, mida arutati täpsemalt ja mille jaoks mõeldi tegevusplaan. Jagati ka kontaktandmeid ja hiljem kaasati juba vajaduse järgi juhtumitesse spetsialiste.

Alguses, kui teemasid püstitati, oldi kartlikud ja ei julgetud arvamust avaldada. Pärast esimeste teemade püstitamist hakkasid aga õpetajad murekohtadest rääkima. Üks takistus oli koolisisene infosulg: ei teatud kontaktandmeid ega võimalusi, mis teemal ja kelle poole võib pöörduda väljaspool kooli. Lisaks andis selline ümarlaud lükke täiendada oma teadmisi koolitustel jms.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Kohtumisest valmis kõikidele osalejatele digitaalne kokkuvõte koos probleemide ja võimalike lahendustega (sh lahendajatega). Kokkuvõte sisaldas ka partnerite kontaktandmeid.

Tulevikus on plaanis koostada kõikide kohtumiste koondülevaade, mida saaks kasutada juhendmaterjalina. Novembris 2021 oli plaanitud koolijuhtidele kokkuvõttev seminar.

Kontaktandmete vahetus võimaldas spetsialistide vahel kiiremat infoliikumist.

Kohtumisel arutatud näidete põhjal julgeti abi saamiseks pöörduda rohkem ka kooliväliste spetsialistide poole (kiusamise, lähisuhtevägivalla kahtluse, koolikohustuse mittetäitjate, probleemsete vanemate jne korral).

Osati kahtlaste esemete korral koolis ise tegutseda.

Üks eesmärk oli kooliealiste lastega töötavate spetsialistide koostöövõrgustiku ühtne inforuum, mis sai saavutatud. Lisaks suurendasime teadlikkust tänapäeva võimalustest ja koostöövalmidusest, näiteks prokuröri või Sotsiaalkindlustusameti spetsialistide poole pöördumisest.

Nõuanded teistele

Kindlasti oleks vaja selliseid kohtumisi korrata.

Allikad

<https://kaasamine.ee/meetodid/avatud-ruum/>

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Raplamaa turvalisuse nõukogu

Raplamaa vabatahtlike päästekomandode suutlikkuse suurendamine kogukondlike turvalisuse projektivoorude kaudu aastatel 2014–2020

Tegevuse eestvedaja ja korraldamise kaasatud pooled

Raul Aarma, Tanel Vahter
Raplamaa kõik vabatahtlikud päästekomandod (11)

Toimumisaeg	2014–2020
Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot	https://rol.raplamaa.ee/tervis-ja-turvalisus/tegevus/projektid/ www.ligimesekaitse.ee
Tegevuse kirjeldus	
Tausta kirjeldus	Raplamaa on vabatahtlike päästekomandode olemasolu ja aktiivsuse poolest Eestis üks edukamaid. Vabatahtlike katusorganisatsioon on MTÜ Raplamaa Tuletõrjekapital (www.ligimesekaitseks.ee). Maakonna vabatahtlikes päästekomandodes on 11 130 vabatahtlikku. Kui Siseministeerium leidis võimaluse toetada maakondi siseturvalisuse arendamisel kogukondlike turvalisusprojektide kaudu, olid vabatahtlikud päästekomandod väga aktiivsed saama sellest rahast osa, sest väikesed MTÜd, keda toetavad kohalikud omavalitsused, peavad leidma kestlikkuse tagamiseks rahalisi vahendeid ka eri fondidest.
Tegevuse eesmärk	Suurendada kohalike vabatahtlike päästekomandode suutlikkust kogukondlike turvalisuse projektivoorude kaudu aastatel 2014–2020.
Tegevuse sihtrühm	Rapla maakonna vabatahtlik päästesüsteem: 11 vabatahtlikku komandot ja katusorganisatsioon MTÜ Raplamaa Tuletõrjekapital. Tegelik sihtrühm, kes saab kohalike komandode suutlikkusest kasu, on terve maakond, eriti aga maapiirkonnad, kus kohalik päästekomando on õnnetuse korral esimene abimees.

Tegevuse kirjeldus

Raplamaal on aastatel 2014–2020 rahastatud kogukonna turvalisuse väikeprojektide voorudes 43 projekti summas 65 647 eurot. Neist päästeteemalised on olnud 35 summas 50 895 eurot.

Muid projekte on rahastatud kaheksa summas 5752 eurot.

Rahastatud päästeprojektid moodustavad 81,4% projektidest ja 77,5% rahastusest.

Turvalisuse konkursile on projekte esitanud kõik komandod ja ka katusorganisatsioon: Kaiu (5), Lokuta (5), Lipa (Raikküla) (4), MTÜ Raplamaa Tuletõrjekapital (4), Vana-Vigala (3), Kehtna (3), Laukna (3), Kärü (2), Kuimetsa (2), Vahastu (1), Varbola (1) ja Valgu (1).

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Rapla maakonna vabatahtlikud päästekomandod on kasutanud turvalisuse projektikonkursi võimalusi väga aktiivselt ära ja lisarahastusega oma väikeseid komandosid jõudsalt arendanud.

Vabatahtlike päästekomandode suutlikkus on suurenenud järgmiste tegevuste ja vahendite soetamise kaudu:

- päästeautode renoveerimine, arendamine (2);
- depoode renoveerimine (2);
- veebidisain, tarkvara, trükised (2);
- üritused (tuletõrjevõistlus, ohutusõppus „Kaitse end ja aita teist“) (2);
- telk ja välimööbel (10);
- vajalikud vahendid: ujuvpump (3), generaator (2), mootorsaag, helitehnika, tulesimulaator, rasvapõletusmoodul, kaasaskantav tuletõrjebassein, päästjate eririietus, ülerõhuventilaator, kapid ja riiulid, suitsumasin, projektor, kerghaagis, kuivatuskapp.

Nõuanded teistele

Julgustada kohalikke vabatahtlikke saama turvavoorust osa.

Saaremaa

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Saaremaa turvalisuse nõukogu

Saare maakonna vabatahtlike merepäästjate tegevused

Tegevuse eestvedaja oli Saaremaa Vabatahtlik Merepääste Selts. Kaasatud olid kõik maakonna vabatahtliku merepääste üksused, Politsei- ja Piirivalveamet, Päästeamet, Saare maakonna omavalitsused ning Saaremaa

Toimumisaeg

turvalisuse nõukogu.

2019–2021

**Kontakt, viide
kodulehele või mujale,
kust saab leida
tegevuse kohta infot**

www.saaremaasar.ee

Saaremaa Vallavalitsuse, Politsei- ja Piirivalveameti, Päästeameti ning Saaremaa vabatahtliku merepääste Facebooki lehekülj

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Saare maakonna jaoks on mereohutus väga oluline siseturvalisuse valdkond. Oleme peale Hiiumaa ainuke Eesti maakond, mis on ümbritsetud merega, ja ainuke maakond, kus on mitu püsiasustusega väikesaart (suure Muhu kõrval Kõinastu, Ruhnu, Abruha ja Vilsandi). Seetõttu on väikesaarte vahel aktiivne mereliiklus, rannikumerel on palju nii kutseliste kui ka hobikalurite aluseid ja väikealused nii mujalt Eestist kui ka välismaalt kasutavad aktiivselt väikesadamaid. Üle kogu maakonna on 14 vabatahtliku merepääste üksust, kes on valmis sündmustele ööpäev ringi reageerima. Väga oluliseks peetakse oma tegevuses ka ennetus- ja teavitustööd, eelkõige saarte kogukondade liikmete seas.

Tegevuse eesmärk

Suurendada Saare maakonna vabatahtlike merepäästjate ennetustegevusena kogukonna liikmete teadlikkust siseturvalisusest ja teha maakonnas mereohutuse teavitustööd.

Tegevuse sihtrühm

Saare maakonna vabatahtlike merepäästjate tegevused on mõeldud kõikidele kogukonna liikmetele, sõltumata vanusest. Palju tehakse koolitusi lastele ja noortele, aga ka eakamatele ning eraldi mereohutuskoolitus toimus 2021. aastal puudega inimestele. Laiem kasusaajate ring on kogu maakonna elanikud.

Tegevuse kirjeldus

Kogukondliku turvalisuse programmi toel on vabatahtlikud merepäästjad parandanud oma merepäästealuste tehnilist seisukorda: ajakohastati Kuressaare üksuse alust, millele paigaldati radar, ning korrastati Ruhnu vana alust, paigaldati sellele uus tehnika ja anti üle Kungla üksusele jne. 2020. aastal toimus Vilsandi saarel esimene Saare maakonna vabatahtlike merepäästjate seminar/koolitus, millest võtsid lisaks kõikide saarte merepääste üksustele osa ka Siseministeeriumi, Politsei- ja Piirivalveameti ning Päästeameti ametnikud. 2021. aastal toimus Ruhnu saarel samalaadne suveseminar. 2021. aasta augustis korraldati suur meresõit, mille käigus tegid Saaremaa vabatahtlike merepäästjate üksused nädala jooksul tiiru peale kogu Saaremaale ning tutvusid maakonna sadamate ja randumisvõimalustega. Kokku külastati 35 sadamat ja randumiskohta. Kogu sõidu tegi kaasa 15 ja osa võttis üle 30 vabatahtliku merepäästja. Enne merepäeva publikuga kontserte harjutati väikesadamates abivajaja abistamist kaldalt, vette kukkumist ja enesepäästmist. Jagati infot ja kogemusi, kuidas olla merel võimalikult ohutult ja mida teha, kui tõesti on juhtunud õnnetus.

Üks suure meresõidu eesmärk oli ka see, et üksuste kaatrijuhid saaksid tuttavamaks teiste üksuste kaatrite ja inimestega.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Vabatahtlike merepäästjate ennetus- ja teavitustöö tulemusena on Saare maakonnas mereohutusteadmisi saanud suur hulk kogukonna liikmeid. Merepäästjatele korraldatud seminaride ja koolituste käigus saavad vabatahtlikud päästjad olulist infot riigi seisukohtadest merepääste vallas ning suhtlevad ja vahetavad kogemusi teiste üksustega.

Nõuanded teistele

Kuigi mereohutus on võib-olla tõesti kõige aktuaalsem just Saare maakonnas, peaksid sellele pöörama tähelepanu ning tegema ennetus- ja teavitustööd ka merepiirita maakonnad.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Maakondade omavaheline suhtlemine, Saaremaa turvalisuse nõukogu liikmete koolitused, õppereisid teistesse maakondadesse

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Tegevuse eestvedaja oli Saaremaa turvalisuse nõukogu, kaasatud olid teiste maakondade turvalisuse nõukogud (2019. aastal Põlvamaa, 2021. aastal Lääne-Virumaa).

Toimumisaeg

2019. aasta september

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

Saaremaa valla koduleht www.saaremaavald.ee, Saaremaa valla ajaleht

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Kohtumised teiste piirkondade ja maakondade kolleegidega on alati harivad. Oleme saanud häid ideid, mida oma maakonnas rakendada, ja jaganud kindlasti ka mõnda enda head kogemust. Alati on toimunud siseturvalisuse koolitus.

Tegevuse eesmärk

Siseturvalisuse nõukogu liikmete infovahetus, kogemuste vahetamine, tegevuste koordineerimine

Tegevuse sihtrühm

Koolitusreisid teistesse maakondadesse on mõeldud maakonna siseturvalisuse nõukogu liikmetele.

Tegevuse kirjeldus

Saare maakonna siseturvalisuse nõukogu on oma arendamiseks ja silmaringi laiendamiseks võtnud eesmärgi kohtuda teiste maakondade turvalisuse nõukogude inimestega ja tutvuda teiste maakondade probleemidega. Väljasõidul osaletakse ka ühel koolitusel.

2019. aastal kohtuti Põlvamaa turvalisuse nõukoguga ning käidi Kagu politseijaoskonnas ja Eesti riigipiiril. Koolituse korraldas Maanteeameti ennetustöö osakond. 2021. aastal toimus koolitus Lääne-Virumaa

Tegevuse tulemus

kolleegidega. Koolituse korraldasid Lääne-Virumaa siseturvalisuse inimesed.

2020. aastal takistasid maakondadevahelist suhtlemist koroonapiirangud. Loodame, et edaspidi saame reegleid järgides oma tegevust jätkata.

Tulemuse kirjeldus

Maakondadevahelise suhtlemise eesmärk on info ja kogemuste vahetamine, teiste maakondade kolleegidega tutvumine ja ühiste koolituste korraldamine. Kuna siseturvalisuse nõukogu liikmete tegevus on vabatahtlik, on koostöö- ja koolitusreisid teistesse maakondadesse mingis mõttes ka motivatsiooni suurendamise väljasõidud.

Oleme jõudnud järeldusele, et maakondade siseturvalisuse olulised teemad on väga erinevad. Näiteks, merepääste, mis on meie maakonnas esimesel kohal, ei ole mõnes mandrimaakonnas üldse teemaks.

Jätkutegevusena planeerib Saare maakonna siseturvalisuse nõukogu kohtumisi mandrikolleegidega ka järgmistel aastatel.

Nõuanded teistele

Maakondadevaheline suhtlemine on vajalik, et vaadata oma maakonna teemasid ja probleeme värskena pilguga ning korjata häid kogemusi.

Üldandmed

Saaremaa turvalisuse nõukogu

Tegevuse nimetus

Koroonaaajal kommunikatsioonivahendite kasutamine ennetustegevuses

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Ennetustegevuse eestvedaja oli Saare maakonna siseturvalisuse nõukogu. Kaasatud olid koostööpartnerid Riigiprokuratuur, Politsei- ja Piirivalveamet ning Transpordiameti ennetustöö osakond.

Toimumisaeg

2021 (eeltöö algas 2020. aastal)

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

Saaremaa valla ajaleht, koduleht ja Facebooki leht, Politsei- ja Piirivalveameti Facebooki leht

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Keskendusime koroonaaajal, kui kontakttegevusele oli palju piiranguid, ennetustegevuses kommunikatsioonile. 2021. aastal oli tähelepanu all kaks teemat: lähisuhtevägivald ja liiklusohutus.

Tegevuse eesmärk

Lähisuhtevägivald on meie maakonnas süvenev probleem, millest tuleb inimesi teavitada. Samuti tuleb julgustada ohvreid otsima abi, et nad ei tunneks end üksi ja abituna.

Tegevuse sihtrühm

Lähisuhtevägivalda ja liiklusohutust kajastavad artiklisarjad on mõeldud väga

Tegevuse kirjeldus

laiale sihtrühmale, kokkuvõtlikult kogukonna liikmetele.

Saare maakonna siseturvalisuse nõukogu eestvedamisel koostati lähisuhtevägivalla artiklisari (4 artiklit) ja liiklusohutuse (jalgratturite ohutuse) artiklisari (10 artiklit). Jalgratturitele mõeldud artiklisarjaga kaasnes ka lugejamäng: iga artikli lõpus esitasime ühe küsimuse ja auhinnad pani välja Transpordiameti ennetustöö osakond. Osalejate vanuse põhjal oli vastajaid eelkooliealistest kuni eakate liiklejateni. Lähisuhtevägivalla artiklisari oli ajendatud asjaolust, et ohvritel on tihti keelatud suhelda teiste inimestega ja kasutada internetti, ajalehte on aga neil siiski võimalik lugeda ja saada sealt abi saamiseks ja võimalikuks käitumiseks vajalik info kätte.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Artiklisarja avaldamise tulemusena teavitati nii liiklusohutusest kui ka lähisuhtevägivallast väga suurt hulka Saare maakonna inimesi. Politsei- ja Piirivalveamet on avaldanud soovi taasavaldada liiklusohutusartiklid oma Facebooki lehel, samuti on artikleid soovinud edaspidises töös kasutada Transpordiamet.

Saare maakonnas on ennetustöö väga oluline. Kui eelmistel aastatel olid valukohad küberkuritegevus, laste seksuaalne väärkohtlemine, liiklusohutus (helkuri kandmine), mereohutus ja koolibusside ohutus, siis 2021. aastal olid tähelepanu all lähisuhtevägivald, liiklusohutus ja relvaomanike teavitamine.

Nõuanded teistele

Ennetustöö ja elanikkonna teavitamine siseturvalisuse teemadel peab jätkuma ka piirangute ajal, kui kontakttegevus on keelatud.

Tartumaa

Üldandmed

Tartumaa turvalisuse nõukogu

Tegevuse nimetus

Tartumaa turvalisuse nõukogu ja kohalike omavalitsuste juhtide õppereis Soome (Viitasaari, Jyväskylä)

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Programmi pani kokku turvalisuse nõukogu ning Politsei- ja Piirivalveameti Lõuna prefektuuri teabebüroo juht Veiko Järva. Korraldajad olid Tartumaa Omavalitsuste Liidu rahvatervise ja turvalisuse nõunik Lea Saul ning turvalisuse nõukogu liikmed.

Toimumisaeg

16.–18.10.2019

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Kesk-Soome maakond on tuntud heaolumaakonnana, mille keskust Jyväskylä peetakse Soome küberturvalisuse pealinnaks. Jyväskylä on tuntud ka oma moto *green wellbeing* poolest. Väga suurt rõhku pannakse inimeste

Tegevuse eesmärk

heaolu arengule, mille teenistuses on ka kohalik prioriteetne digimajandus. Tartumaa esindus soovis külastada Tallinnas Sisekaitseakadeemiat, et tutvuda meie turvalisuse eest seisvate ametnike väljaõppe võimalustega, ning saada Soomes ennetusvaldkonnast rahvusvahelisi kogemusi ja koostööpartnereid.

Tegevuse sihtrühm

Õppereisil osales seitse maakonna turvalisuse nõukogu liiget kaheteistkümnest ja 21 eri valdkondade esindajat maakonna kõigist kaheksast omavalitsusest (sh vallavalitsuste ja volikogude liikmed jt ametnikud).

Tegevuse kirjeldus

Soome suundudes külastati Tallinnas Sisekaitseakadeemiat.

17. oktoobril 2019 kohtuti Soomes Viitasaari linnavalitsuse esindajatega. Viitasaari linnapea Janne Kinnunen ja linna arendusjuht andsid põhjaliku ülevaate paikkonna arengust ning proovikividest. Pääste- ja politseiülemad tutvustasid oma valdkonna rööme ning muresid. Samal päeval tutvuti veel Viitasaari linna kohaliku lasteaia ja Keski-Suomen liitto ehk Kesk-Soome liidu volikogu esindusega Jyväskyläs. Saime ülevaate tervise ja turvalisuse koostööfoorumi ehk KeHo tegevuspõhimõtetest ning suurematest projektidest.

Lausa heas mõttes kadedaks tegid suurepäraseid koostöönäited, kuidas liikumisvõimaluste arendajad ja heaolufirmad on loonud elanikele liikumisvõimalusi nii harrastus- kui ka profitasemel.

Õhtul korraldasime arutelu, et selgitada välja Tartumaa võimalused ja uute ideede rakendamise võimalused kodumaal.

18. oktoobril 2019 toimus Kesk-Soome politseimajas delegatsiooni vastuvõtt. TETY ennetustalituse juht Sakari Tuminen andis põhjaliku ülevaate politsei struktuurist ja tegevussuundadest kogu Soomes. Saime kuulda, kuidas kohalikke probleeme Kesk-Soomes lahendatakse ja kui hästi on arenenud koostöö politsei ning noorsootöö- ja sotsiaälvõrgustiku vahel (OTO-võrgustik).

Teisele päevale mahtus veel kohtumine Jyväskyläs linnavalitsuses, kus kohaliku heaolu koordinaator Sari Välimäki tutvustas heaolumeeskonna tegevust ning andis ülevaate heaoluaruandest ja selle põhitegevustest. Oluline märksõna oli „Heaolu tehakse KOOS!“. Jyväskyläs riskide haldamise ja turvalisuse juht Saku Hämäläinen rääkis turvalisuskavast ja tutvustas linna kui Soome rallipealinna.

Taaskord kõlasid märksõnad, et turvalisuse eest vastutab iga kohalik omavalitsus, sest need teenused on vältimatud iga paikkonna elaniku jaoks. Kokkuvõttes tuleb hallata tavaelu ning omandada ja arendada oskusi reageerimiseks eriolukordades. Selleks on oluline, et oleks VÕRGUSTIK!

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Osalejad said palju uusi kogemusi ja kinnituse, et tegutsetakse õigel suunal. Oluline märksõna oli meie jaoks ka võrgustikevaheline koostöö.

Kohalikud omavalitsused said uuendada oma kontakte Soomes ja võimaluse leida uusi koostööpartnereid.

Nõuanded teistele

Väga huvitav programm, soovitame ka teiste maakondade ennetusvaldkonna esindajatele.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Lõuna-Eesti heaolufoorum „Maailm algab sinust!“

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Kuue maakonna – Jõgeva, Võru, Põlva, Valga, Tartu ja Viljandi – tervise, turvalisuse, hoolekande ja hariduse huvipoolte koostööüritus, mille elluviimist koordineeris Tartumaa Omavalitsuste Liit.

Teematubasid aitasid korraldada Päästeameti Lõuna päästekeskus, Maanteeamet, Politsei- ja Piirivalveameti Lõuna prefektuur, Tartu Linnavalitsus, Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituudi laste heaolu uuringute rühm, Põlvamaa Arenduskeskus, Tartumaa Spordiliit, Viljandimaa Spordiliit, Valgamaa Spordiliit, Võrumaa Spordiliit, Jõgevamaa Spordiliit Kalju, SA Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus, Siseministeerium, Haridus- ja Teadusministeerium, Tervise Arengu Instituut, Valgamaa Arenguagentuur, kultuuripealinn 2024, Võrumaa Arenduskeskus, Viljandimaa Omavalitsuste Liit, Tartu Ülikooli sporditeaduste ja füsioteraapia instituut, tervist edendavate lasteaedade võrgustik, tervist edendavate koolide võrgustik, Eesti Punane Rist ning Tartu Ülikooli Kliinikum.

Toimumisaeg

Foorum toimus viie teematoana 2020. aasta novembrist 2021. aasta märtsini. Igas teematoas olid ekspertide ettekanded ja arutelu, et sõnastada riiklike poliitikadokumentide koostajatele ühine sõnum.

1. Lapse heaolu 02.11.2020
2. Hariduse roll tervises ja heaolus 11.11.2020
3. Liikumine kui tervise võti 25.11.2020
4. Kultuur ja vaimne tervis 15.01.2021
5. Turvalisuse edendamine 05.03.2021

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

<https://heaolufoorum.ee/et>

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Tegevuse eesmärk oli:

- saada teadmisi, kuidas toetada enda ja oma lähedaste vaimset tervist;
- saada oma tööks uusi ideid ja kontakte;
- jagada oma kogukonna või ametkonna parimaid tavasid.

Probleem oli maakondade koostöö ja selle võimestamine ennetusvaldkonnas. Keskenduti vaimsele tervisele.

Tegevuse eesmärk

Vaimne tervis ja heaolu on inimese seisund, milles ta realiseerib oma võimeid, tuleb toime igapäevaelu pingetega ja suudab töötada tulemusrikkalt. Eesmärk oli vaadelda vaimse heaolu hoidmist kogu inimese elukaare jooksul eri tegevusvaldkondades COVID-19 kontekstis.

Tegevuse sihtrühm

Foorumil osalesid omavalitsus- ja riigiametnikud, kogukondade ja vabakonna esindajad, haridus-, tervise-, hoolekande- ja turvalisuse spetsialistid ja -aktivistid ning kõik huvilised, kelle tegevus mõjutab inimeste vaimset tervist kui heaoluseisundit.

Tegevuse kirjeldus

1. teematuba (02.11.2020): lapse heaolu ehk „Uus normaalsus COVID-iga ja laste heaolu: kuidas edasi?“ veebiseminarina.

Kevadine COVID-19-st tingitud eriolukord muutis üleöö kõikide inimeste senist harjumuspärasest elurütmi. Ärevus, hirm, eraldatus, uute vajalike oskuste ebapiisavus, tihe elu kodukontoris või -koolis, kaugõpe ja kaugsõprus. Tartu Ülikooli ühiskonnateaduste instituudi laste heaolu uuringute rühma teadlased ja lastega töötavad praktikud arutlesid eriolukorrast tingitud uue tööpraktika üle ning küsisid, kuidas edasi. Rohkem veebiteenuseid? Mobiilsus teenuste osutamisel? Koolitused õpetajatele ja vanematele uue normaalsusega paremaks toimetulekuks?

2. teematuba (11.11.2020): hariduse roll tervisekäitumise ja ohutuslaste hoiakute kujundamisel.

- * Milline on praegu seis tervise ja turvalisuse õpetamisega lastele ja noortele?
- * Kuidas lõimida tervise- ja ohutusteemat igapäevasesse õppetöösse ja koolielusse?
- * Millised on meie head tavad?

Veebiseminari esimeses osas andsid eksperdid teemast ülevaate. Teises osas arutati tervise- ja ohutustemaatika olulisust, probleemkohti ja vajadusi selle käsitlemisel haridusasutustes ning võimalikke lahendusi. Teematoo valmistasid ette ja viisid ellu Aet Arula-Piir ja Ülla Kimmel Valgamaa Arenguagentuurist ning Kai Kuuspalu Transpordiametist.

3. teematuba (25.11.2020): liikumine kui tervise võti.

Teematuba toimus Tartus Dorpati konverentsikeskuses ja veebiülekanadena. Korraldas Tartumaa Spordiliit ja arutelu juhtis Priit Pullerits.

4. teematuba (15.01.2021): heaolu ja vaimne tervis Euroopa kultuuripealinn Tartu 2024 programmis.

Arutleti, kuidas saaksime kultuuripealinn Tartu 2024 eesmärgistatud programmidega parandada meie inimeste sotsiaalset heaolu, tegeleda kunsti kaudu kiusuennetusega ja aidata edendada vaimset tervist. Osalesid projektid „Meeste garaaž“, „Luues lähedust. Kiusuennetus kunstimuuseumis“, „Varjatud maailmade avardamine“ ja „Stand Up For Your Mind“.

5. teematuba (05.03.2021): turvalisuse edendamine – kas Kükametsa või Toompea asi?

Tähelepanu all olid kogukondade heaolu ja turvalisus: kes peab seisma selle teema eesotsas maakonna, omavalitsuse ja kogukonna tasandil? Foorumiga sooviti saada selgemaks riigi ootused piirkondlikule tervise- ja turvalisuse edendusele ning selle koordineerimisele. Lõuna-Eesti otsustajatel ja aktiivsetel sädeinimestel oli võimalus kaasa rääkida ning teha ettepanekuid poliitikakujundajatele ja õigusloomega tegelejatele. Vaatluse all olid muu hulgas järgmised küsimused.

- * Kuidas võiks toimuda valdkondadevaheline ennetus piirkondlikul tasandil?
- * Millised peaksid olema struktuurid?
- * Kuidas peaks toimuma rahastus?
- * Milliste uute algatustega võiks valdkonnas tegeleda?

Arutelul said kokku eri tasandite esindajad (riik, maakond, kohalik omavalitsus, vabakond), et rääkida selgemaks heaolu ja turvalisuse kujundamise sõlmkohad.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Kokkuvõtte viiest teematoast

Praeguses kriisiolukorras arutati valdkondadevahelist ennetust: miks, kuidas, kellele ja milline on igaihe vastutusala meie ühise heaolu tagamisel.

Ettekannete osa täitsid Siseministeeriumi, Päästeameti ja politsei esindajad. Anti ülevaade riigi ootustest ja praegustest tegevustest siseturvalisuse valdkonnas. Ettekannetele järgnesid maakondlikud arutelutoad, kuhu kogunesid maakondlike tervise- ja turvalisuse nõukogude ning riigiasutuste esindajad. Arutati läbi piirkondliku tasandi ennetustegevuse kohalikud murekohad, takistused ja lahendamist vajavad ülesanded. Samas tehti ettepanekuid, kuidas parandada riigi ja regiooni tasandi koostööd.

Jõgevamaa ootab, et riik reguleeriks rohkem. Nende meeskonna ettepanekul tuleks teemat käsitleda konkreetsetl kohaliku omavalitsuse korralduse seaduses ja seda mitte ainult kohustusena, vaid koos rahaliste vahenditega.

Viljandimaa tõi esile vabatahtlike võrgustiku ja nende tegevuse. Vabatahtlikke on vaja koolitada, kuid samas hoida ka töös, et jaguks tegevust, poleks igav ja säiliks motivatsioon.

Valgamaa sõnum riigile on, et arvestataks regionaalsete eripäradega (rahvused, kultuurid). Üks turvalisuse märksõnu on teenuste, sh riigiteenuste kättesaadavus. Kui politseid kohapeal ei ole ja toimuvad suurüritused, võib

tekkida probleeme. (Otepää)

Võrumaa Arenduskeskuse heaolu spetsialist Merilyn Viin võttis lühidalt kokku, et me kõik oleme väga erinevad. Kriisid, mis on pannud meid proovile, on samas meid ühendanud.

Meil on maakondlik plaan paigas. COVID-19 ajal on riigiasutuste ja omavalitsusjuhtide kommunikatsioon ühtne. Planeeritakse ühiseid õppusi KOVi ja riigiasutuste vahel eri teemadel, sel aastal kommunikatsiooniteemadel, näiteks kriisikommunikatsioon. Elanikkonnakaitse valdkonnas hakkab üks küla, kes on töötanud endale välja kriisikommunikatsiooniplaani, õpetama välja teisi kogukondi.

Põlvamaa: Päästeameti Lõuna päästkeskuse esindaja Peeter Tigas sõnas maakondlikuks kokkuvõtteks, et tervise- ja turvalisusteemade segunemine on laialdane. Tuleb muuta inimeste käitumisharjumusi rohujuure tasandil juba lasteaiast alates.

Tartumaa teematuba oli üks arvukamatest. Eri ametkondade ja struktuuride esindajad valgustasid oma vaadet turvalisusele. Mis on turvalisus? Millised on sihistatud eesmärgid, mida tahame muuta? Praegu tagavad heaolu ja turvalisust eri ametkonnad. Kokkuvõttes koorusid välja ühised juurprobleemid, millest nimetati peamistena alkoholism, lähisuhtevägivald, üksi elavad eakad, vaimne tervis ja psühholoogiline esmaabi.

Kuidas põimida maakonna tasandil ametkondlikud vaated kokku? Oluline märksõna on koostöö riigikaitse ennetusstruktuuride ja teiste ametkondlike tasandite vahel, et teaksime üksteise ressursse ja võimalusi ning tunneksime inimesi. Siseministeeriumi uus idee on, et turvalisuse nõukogud tuleksid kohalikesse omavalitsustesse, mis läheb loogilisemaks, kui tuua sisse elanikkonnakaitse. KOV on kohaliku elu korraldaja, kuid samas, kui tuleb tegeleda kõikide sihtrühmadega, kui palju aega jääb ennetustööks? Tõdeti, et maakonna tasandil peab andma laiema pildi, jagama häid tavasid ja koordineerima koostööd. Tartumaa otsustas minna reformimise teed ja luua ühise heaolu koostöökogu, et kaasata võimalikud heaolusse panustavad pooled ühisesse infovälja.

Ka kriisiajal on võimalik uuenduslikke meetodeid kasutades viia ellu regionaalseid suurüritusi. Kuigi veebiühendus ei pruugi alati täielikult ootustele vastata, saab koostöös maakondadevahelisi tegevusi planeerida küll ja tunda õnnestunud eluviidust head meelt.

Nõuanded teistele

Valgamaa

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Valgamaa turvalisuse nõukogu

Parmu Ökoküla kogukonna turvalisuse audit

**Tegevuse eestvedaja
ja korraldamisse
kaasatud pooled**

MTÜ Parmu Ökoküla
Taheva Valla Külade Selts
Naiskodukaitse Valga ringkonna Laanemetsa jaoskond
Kaitseliit
Päästeamet

Toimumisaeg

01.07.2020–01.09.2021

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

MTÜ Parmu Ökoküla kogukonna liikmete talud asuvad Taheva piirkonnas Eesti-Läti piirialal viies külas: Hargla, Sooblase, Tsirgumäe, Kalliküla ja Laanemetsa. Eesti mõistes on siinne piirkond ääremaa ja sellest tuleneb ka hulk probleeme, mis võivad ohustada iga aastaga kasvava kogukonna turvalisust: puudulik taristu, üksteisest kaugel asuvad talud ja kesine juurdepääs neile ning kesine riigi finantseering. Olenemata sellest, milline on kriisiolukord, ei pruugi abi jõuda alati õigel ajal kohale ja seetõttu on väga oluline, et kogukond oleks kriisiolukorraks valmistunud – elanikkonnakaitse algab rohujuure tasandilt.

2015. aastal TNS Emori korraldatud uuringust „Elanike teadlikkus ja hoiakud turvateenuse ja turvaettevõtete suhtes“ selgus, et ligi poole elanike arvates peaks inimeste turvalisuse eest hoolitsemine olema kindlasti pigem politsei ja kutseliste päästjate ülesanne. Riikliku päästevõrgustiku järgi elab aga 7% Eesti elanikest abikaugetes piirkondades, mis tähendab seda, et kutseline abi ei pruugi jõuda kohale õigel ajal. Selleks, et oleks võimalik kogukonnana valmistuda võimalikeks ohuolukordadeks, kuhu riiklik abi ei pruugi jõuda, olgu tugeva tormi tagajärgedeks, viirusepuhanguks või sõjaliseks ohuks, on vaja kõigepealt teha kindlaks piirkonna turvalisuse kitsaskohad, saada aimu inimeste ja talude suutlikkusest ning selgitada välja, mis ennetustegevusi tuleks planeerida enne võimalikku kriisi.

Tegevuse eesmärk

2021. aasta septembriks valmib MTÜ Parmu Ökoküla kogukonna turvalisuse audit: on tehtud kindlaks turvalisuse kitsaskohad kriisiks valmistumisel ning kogukonna talude ja inimeste suutlikkus ning loodud alus tegevuskava koostamiseks.

Tegevuse sihtrühm

Parmu Ökoküla kogukond

Tegevuse kirjeldus

- MTÜ Estlander koolitus „Kogukonna ettevalmistus kestvaks kriisiks“. Kolmepäevasel koolitusel anti ülevaade esmaabist, hooldusest, hügieenist kriisis ning sellest, kuidas valmistuda kriisiks leibkonniti ja kogukonnana. Viimane osa oli jaotatud kaheks. Esimeses osas käsitleti õppevestlusena kogukondlikke vajadusi ja võimalusi kestva kriisiga toimetulekuks (vesi, jäätmed, käimlad, soojus, teabevahetus, liikuvus, teed, varjendid, säilituskohad, pääste, meditsiin, julgeolek, evakuatsioon) ning kriisikava koostamist. Teises osas keskenduti otseselt kogukonna vajadustele ja võimalustele: ühisel ringkäigul loodi alus kohaliku kriisikava koostamiseks, lähtudes kogukonna vajadustest, oludest ja võimalustest.
- Selgitati välja MTÜ Parmu Ökoküla liikmete ja toetajaliikmete talude

suutlikkus ning inimeste teadmised ja oskused. Seda tehti vabatahtlikkuse alusel ja talusid puudutav info on konfidentsiaalne (kättesaadav ainult MTÜ Parmu Ökoküla liikmetele ja liikmekandidaatidele). Kaasati kõik projektis osaleda soovinud Parmu Ökoküla kogukonna liikmed, juhised andis projektijuht. Inimeste ja talude suutlikkuse hindamise kriteeriumid kinnitati ühiselt Parmu Ökoküla koosolekul.

- Koostati audit ja tegevuskava.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

- Projekt täitis püstitatud eesmärgi: loodi MTÜ Parmu Ökoküla kriisikomisjon ning määrati edasine tegevuskava, kuidas kogukonna turvalisust ja kriisiks valmistumist parandada.
- MTÜ Estlander korraldatud koolitusel „Kogukonna ettevalmistus kestvaks kriisiks“ tutvuti võimalike kriisiolukordadega ja viisidega, kuidas nendeks valmistuda, tehti kindlaks kogukonna talude kriisiks valmistumise hetkeolukord ning selgitati välja, mis võiksid olla järgmised sammud olukorra edendamiseks.
- Samuti saadi ülevaade, kuidas valmistutakse kriisiks omavalitsuse tasandil. Kogu koolituse haripunkt oli, et tehti kindlaks Parmu Ökoküla kogukonna ettevalmistus ja see, mis samme võtta, ehk koostati tegevuskava. Koolituse raames külastati kahte kogukonna talu ja hinnati nende potentsiaali kriisiga toimetulekuks. Pärast koolitust loodi MTÜ Parmu Ökoküla kriisikomisjon, paigas on tegevuskava järgmiste sammude võtmiseks ja jätkatakse alustatud auditi koostamisega.

Viljandimaa

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Toimumisaeg

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

Tegevuse kirjeldus

Viljandimaa turvalisuse nõukogu

Igapäeva turvalisuse koolitused maakonnas

MTÜ Kaarli Naisselts, Sakala ringkonna naiskodukaitsjad, Viljandimaa Omavalitsuste Liit, Mulgi Vallavalitsus, Viljandi Vallavalitsus, Põhja-Sakala Vallavalitsus, Karksi-Nuia vabatahtlikud päästjad

23.06.2021, 11.07.2021, 07.08.2021

Kaarli Naisseltsi esinaine ja Sakala ringkonna aseesinaine Kai Kannistu.

Sakala ringkonna Facebook

https://www.naiskodukaitse.ee/Voidupuha_tahistamine_Viljandimaal_4638

Tausta kirjeldus

Praegu, mil elame keerulises ja väga ebastabiilses maailmas, vajame üha rohkem teadmisi ja oskusi eriolukordades hakkamasaamiseks. Eesmärk on jagada koos ekspertidega elanikkonnale laiemalt ohutusteadmisi, et meie kõigi igapäevane turvalisus oleks suurem.

On vaja keskenduda üksikisiku oskuste ja hoiakute kujundamisele, sest iga inimese käitumine mõjutab tervikut: kogu ühiskonna turvalisust ja stabiilsust.

Tegevuse eesmärk

Koolituste üldeesmärk oli suurendada inimeste toimevõimet ning ühiskonna turvalisust ja stabiilsust nii tava- kui ka hädaolukordades.

Tegevuse sihtrühm

Igas vanuses inimesed, kõik, kes soovivad muuta oma kodu turvalisemaks ning suurendada enda teadlikkust ja valmisolekut saada kriiside korral iseseisvalt võimalikult hästi hakkama.

Tegevuse kirjeldus

2021. aastal planeeriti korraldada igas Viljandimaa omavalitsuses kaks koolitust, aastas kokku kaheksa. COVID-19 põhjustatud olukorra tõttu on nüüdseks saadud teha kolm koolitust.

On püütud minna rahvale lähemale ja viia tegevused ellu seal, kus on inimesed. Telk „Ole valmis!“ avati Karksi jaanilaadal, Võhma Kesk-Eesti laadal ja Paistu esmamainimise 787. aastapäeva üritusel.

Naiskodukaitsjad tutvustasid kriisivarusid (kõigile silmaga hoomatavad ja käega katsutavad), jagati Päästeameti lendlehti ja voldikuid, õpetati praktiliselt kasutama tuletekki ning innustati märkama ja loetlema spetsiaalselt valmistatud ohutusmajades ohuolukordi. Tutvustati äppi „Ole valmis!“ ja aidati see alla laadida.

Kaasati vabatahtlikke päästjaid, koostöö oli ka Tamrexi esindajaga.

Üritustel oli võimalus mikrofoniga tutvustada laadal viibivatele inimestele telgis tehtavaid tegevusi ja kutsuda inimesi naiskodukaitsjatega suhtlema. Telgis käidi kogu perega, lapsi kõitsid ohutusmajad.

Inimesed on avatud suhtlemisele ning uute teadmiste ja oskuste omandamisele või meeldetuletamisele.

Käsitletud teemad:

- üldised juhised hädaolukorraks
- kodu ja vara turvalisus
- turvareeglid teistes võimalikes hädaolukordades
- enesekaitse infokeskkonnas
- ohutusreeglid looduskeskkonnas
- tuleohutus

Tegevuste formaat on ennast õigustanud ja tegevusega jätkatakse!

Takistus on tervishoiukriis: keeruline on koolitusi pikalt planeerida.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

On suurenenud inimeste toimevõime ning ühiskonna turvalisus ja stabiilsus nii tava- kui ka hädaolukordades.

Oleme turvaliste kogukondadega maakond, kus inimesed tunnetavad oma teadlikkuse ja oskuste kasvu ning oskavad turvalisusriske märgata ja nendele adekvaatselt reageerida.

Kodanikud on valmis korrakaitse- ja päästeasutuste kõrval andma turvalisuse tagamisse oma panuse. Tänu projektile ja teavitustööle osatakse ohuolukorra lahendamisel ja turvalisuse tagamisel ohuolukordi paremini vältida. Kodanikud mõistavad, et turvalisus algab neist endist ning sellest, et nad hoolivad endast, oma lähedastest ja riigist ning ümbritsevast keskkonnast. Igauks mõistab oma osa ja kohta turvalisuse tagamisel ning on valmis aitama.

Tegevus on kestlik: 2021. aastal on planeeritud osaleda veel viiel üritusel ja võimaluse korral jätkatakse ka järgnevatel aastatel. Edaspidi tutvustavad naiskodukaitsjad üritustel ka evakuatsioonivarusid.

Samuti on võimalik teha koolitusi veebis. Seda praktiseeriti maakonnas maikuus, kui korraldati koduturvalisuse koolitus. See oli aga mõeldud ainult Kaitseliidu liikmetele ja nende peredele.

Nõuanded teistele

Üritustel oli võimalus kasutada Naiskodukaitse telki „Ole valmis!” ja suurt reklaamiriba ning seega oli koolitajaid kaugelt näha ja tänu mikrofonile ka hästi kuulda. Väiksemal üritusel koolitust tehes oli märgata, et inimestel oli rohkem aega süveneda. Arutelud venisid päris pikaks. Lastega peresid kõnetasid väga ohutusmajad: maketid, kus saab näha vigu, mida palju tehakse, näiteks võti mati all, postkast täis, muruniiduk, jalgratas aias järelevalveta, lõke, mis põleb majale liiga lähedal, aken lahti ja redel selle all, kanalisatsiooniluuk avatud, korsten katki, toas põlevad küünlad, pistikupessa jäetud triikraud ning aknal kõõluv väikelaps. Ühiselt analüüsiti ja otsiti vigu. Lapsed olid väga eelivil.

Nõuanne. Kui kõnetada lapsi, tulevad nendega koos ka emad, isad ja vanavanemad. Meeskonnas peab olema vähemalt kolm inimest, et kõik tegevused oleksid juhendatud ja selgitatud. Oli olukordi, kus telgis oli korraga väga palju inimesi. Lisaks kõigele valvasime kriisivarusid, sest seal on väga väärtuslikke asju.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Viljandimaa turvalisuse nõukogu

Viljandimaa laste ja noorte vaimse tervise probleemide varajase märkamise protsess ning selle tugevused ja nõrkused

**Tegevuse eestvedaja
ja korraldamise
kaasatud pooled**

OÜ Heaole, Viljandimaa Omavalitsuste Liit ning Viljandimaa koolid,
lasteaiad, huvikeskus, noortekeskus ja omavalitsused

Toimumisaeg

2020–2021

**Kontakt, viide
kodulehele või mujale,
kust saab leida
tegevuse kohta infot**

<https://viljandimaatn.voog.com/raportid-kusitlused> (punkt 5)

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Maakondliku tervise ja heaolu tegevuskava esmaeesmärk on aidata luua turvalisem keskkond laste vaimse tervise arenguks.

Tervise ja heaolu tegevuskava tegevuse nr 1.3.3 „KOV-i laste tugivõrgustiku algatamine ja rakendamine“ raames koostatud laste ja noorte vaimse tervise probleemide varajase märkamise käsitus ning Viljandi koolide esitatud täiendused aitavad mõista laste ja noorte vaimse tervise probleemide varajast märkamist terviklikumalt.

Käsitluse põhjal on võimalik teha ettepanekuid Viljandimaa laste ja noorte vaimse tervise probleemide varajase märkamise süsteemi parandamiseks ning edasiste sammude kavandamiseks.

Tegevuse eesmärk

Eesmärk on luua Viljandimaal süsteemne laste ja noorte vaimse tervise probleemide varajase märkamise tugivõrgustik.

Tegevuse sihtrühm

Huvikoolide ja noortekeskuste esindajad, lasteaia esindus, omavalitsuste (lastekaitse) esindajad.

Kooli meeskond: juhid, sh direktor ja õppejuht, eri kooliastmete klassijuhatajate esindus, aineõpetajate esindus, HEV-koordinaator, sotsiaalpedagoog ning psühholoog või kooliõde.

Peamised kasusaajad olid Viljandimaa lapsed.

Tegevuse kirjeldus

I etapp: varajase märkamise käsitus ning selle tugevad ja nõrgad küljed

24. septembril 2020 toimus arengupäev, kuhu oli palutud mitmekülgne töörühm. Rühma moodustamise lähtekoht oli, et kaasatud oleksid eri tüüpi lasteasutused, kooli eritasandiline esindus ning linna- ja maapiirkond.

Arengupäeva tööülesanne igale osalejale oli kirjeldada oma tööst lähtudes enda ideaalset tegutsemiskäiku, kui märkad ootamatult teistmoodi käituvat last. Seejärel tuli märgistada protsessi kõige nõrgemad ja tugevamad küljed ning neid kirjeldada. Lõpetuseks paluti osalejatelt ka ettepanekuid, kuidas märgatud nõrku külgi muuta.

II etapp: projekt / üleskutse koolidele „Varem on parem“

II etapis paluti kõigil Viljandimaa koolidel teha koos partneritega varajase

märkamise inventuur. Tegevuskäik oli järgmine: 1) kool tutvus üleskutse ja juhendiga ning kutsus kokku paikkondliku ümarlaua; 2) kool korraldas ümarlaua või koosoleku; 3) koosolekul tehti etteantud küsimustiku põhjal varajase märkamise inventuur; 4) kirjeldati koos protsessi tugevaid ja nõrku külgi; 5) sõnastati ja otsustati koos paikkonnas vajalikud varajase märkamise muudatused ning 6) sõnastati varajase märkamise ühisarenduse vajadused ja teavitati neist maakonna tervise- või turvalisuse nõukogu.

III etapp: ülevaate koostamine

Koondati ja analüüsiti projektiga liitunud asutuste arvamusi. Analüüsi põhjal tehti ettepanekuid Viljandimaa laste ja noorte vaimse tervise probleemide varajase märkamise süsteemi parandamiseks.

Takistused

Hoolimata lubadustest projektiga liituda oli koolide osalemine kesine.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

I etapp: varajase märkamise käsitlus ning selle tugevad ja nõrgad küljed

Oodatav tulemus oli kindel protsess, mida saaks rakendada katseprojektina „Ideaalne varajane märkamine“ ja/või vormistada pöördumisena (huvi)koolidele töö ümberkorraldamiseks, et varajast märkamist parandada. (Ideaal)protsess sai määratud, kuid leiti, et sisukamateks protsessi muutvateks ettepanekuteks oleks mõistlik kaasata suurem kvoorum asutusi ehk kõik lastele ja noortele teenuseid osutavad Viljandimaa omavalitsuste asutused.

II etapp: projekt / üleskutse koolidele „Varem on parem“

Oodatav tulemus oli, et koolides on tehtud üleskutse loogika põhjal inventuur, mis annab infot nii koolisisese kui ka -välise koostöö parandamiseks ja maakondlikeks ühisarendusprojektideks, et ennetada laste ja noorte vaimse tervise probleeme.

III etapp: ülevaate koostamine

Oodatav tulemus oli süsteemsem ja selgem info Viljandimaa laste ja noorte vaimse tervise probleemide kohta ning käsitluse andmete põhjal tehtud ettepanekud, kuidas varajast märkamist parandada.

Kogu protsess on olnud maakonna vaates väga teedrajav, kuna varajase märkamise temaatikaga on loodud uus paradigma: varajane märkamine koolis koostöös teiste kooliväliste lasteasutustega. Senini on koostöö olnud pigem (halbade) juhtumite põhine. Samas hoiaks ennetuskoostöö ära paljude probleemide süvenemise. Kuna mõte on kõikide poolte jaoks uus, on vaja selle toetuseks tulevasi arendusprojekte.

Protsess on eesmärgi täitnud, kuna maakonna tervisenõukogule on edastatud rida ettepanekuid, mille alusel on võimalik planeerida ja disainida teenuseid laste vaimse tervise probleemide varajaseks märkamiseks juba algaval õppeaastal ja ka edaspidi.

Nõuanded teistele

Kui on soov paikkonnas terviseprobleeme päriselt lahendada, on selle eeldus valmidus ja soov probleeme põhjalikult lahata. Sageli saab takistuseks see, et

Allikad

see ei ole kõigi otsustajate soov ning põhjalik probleemide analüüs on aja- ja ressursimahukas. Üldjuhul ei ole probleemid ilmselged ning võivad tuua kaasa täiesti uusi ja ootamatuid vaatenurki. Sestap on ülioluline, et teekonna algul pühendatakse piisavalt aega sellele, et selgitada põhjalikult välja töömaht, ning kirjeldatakse lahti ülesanded ja riskid, mis osalejaid protsessis ees ootavad.

Veel peab arvestama, et terviseprobleemide analüüsimine toob päevavalgele veel hulga teisi probleeme väga erinevates valdkondades. Rohkete probleemide ilmumine vähendab aga sageli meeskonna motivatsiooni tegutseda ja kõige lihtsam tundub teemast loobuda või paremal juhul valitakse lahendamiseks mugav probleem, mida asutakse näiliselt ja enamasti uuesti lahendada. Kindlasti aga ei too sellised lahendused terviseprobleemides soovitud muutusi.

Järv-Mändoja, Kadri; Käesel, Kärt; Pill, Ene; Riis, Maire 2011. Vaimse tervise probleemide märkamine ja ennetamine koolis. Tallinn: Tervise Arengu Instituut.

Tervise Arengu Instituut, Eesti Haigekassa. Projekt „Kooli tervisenõukogude arendamine“.

Streimann, Karin; Pertel, Tiia; Vilms, Triin; Abel-Ollo, Katri 2020. Ennetuse käsiraamat: sõltuvusainete tarvitamise ennetuse teaduslik käsitus otsustajatele, arvamusiidritele ja poliitikakujundajatele. Kohandatud Euroopa ennetusõppekava (EMCDDA) põhjal. Tallinn: Tervise Arengu Instituut.

Tõemets, Tiina 2015. Integreeritud teenused laste vaimse tervise toetamiseks: ennetus, varajane märkamine ja õigeaegne abi. Kontseptsioon. Sotsiaalministeerium.

Odense avaldus: meie ABC võrdsuse, hariduse ja tervise heaks (vastu võetud Euroopa tervist edendavate koolide IV konverentsil Taanis, 09.10.2013).

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Võru maakonna omavalitsuste ühine pöördumine „Autonoomse elektritoitega tankla kättesaadavuse loomine Võru maakonda“

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Võrumaa Arenduskeskus ja Võru maakonna omavalitsused, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium, Tartu Terminal Oil

Toimumisaeg

2020. aasta

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

Võrumaa Arenduskeskus, arenduskeskus@vorumaa.ee, telefon +372 786 8300

Tegevuse kirjeldus

Võrumaa turvalisuse nõukogu

Tausta kirjeldus

Tegevus oli ajendatud 2019. aasta oktoobritormist, mis jättis suure osa Kagu-Eesti elanikest kuni nädalaks elektrita.

2019. aasta Kagu-Eesti torm tõi ühe piirkonna kitsaskohana esile asjaolu, et ulatusliku elektrikatkestuse korral asuvad lähimad vedelkütuse tanklad Kambjas ja Pikasillas 70–100 km kaugusel.

Tegevuse eesmärk

Tegevuse eesmärk oli saata selge maakondlik sõnum Riigikogule, Vabariigi Valitsusele, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning Siseministeeriumile, et leida üheskoos olukorrale lahendus, sest maapiirkondades ja piirialadel on vedelkütuse kui elutähtsa teenuse kättesaadavus maakonna keskpunktis oluline ja hädavajalik.

Tegevuse sihtrühm

Kogu Võrumaa elanikkond

Tegevuse kirjeldus

Võru maakond esitas 5. juunil 2020 Vabariigi Valitsusele, Siseministeeriumile ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ametliku ühispoordumise. Üks üleskerkinud probleem oli see, et hoolimata arvestatava generaatoripargi olemasolust ei olnud võimalik saada Võru maakonnast elektrikatkestuse ajal generaatorite kütteks vajalikku vedelkütust. Näiteks pidi Võru linna piiril asuv Lõuna-Eesti Haigla tooma oma generaatorite jaoks vajalikku kütust 40 kilomeetri kauguselt Savernast, kus töötas tol hetkel lähim võrgutoitega kütusetankla. Majandus- ja taristuministri 28. juuni 2018. aasta määruse nr 35 „Elutähtsa teenuse kirjeldus ja toimepidevuse nõuded vedelkütusega varustamisel“ § 4 lõike 1 kohaselt on vedelkütuse müüjal kohustus elutähtsa teenuse osutamise tagamiseks varustada autonoomse elektritoitega üks tankla vähemalt kolmes maakonnas, millest üks tankla on Tallinnas või Harjumaal, ning sama määruse § 11 kohaselt tuleb kohustus täita 1. jaanuariks 2022.

Määruse nõue ei taga, et autonoomse elektritoitega tankla tuleb Võru maakonda määrides toodud tähtajaks. Kuna Võru maakonnas on suurte tuulte ja võrkude olukorra tõttu sagedased elektrikatkestused, mis takistavad elutähtsate teenuste osutamist kriisiolukorras.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Võru maakonna probleem sai lahendatud 2020. aasta oktoobris, kui Tartu Terminal Oil ehitas Võrru uue tanklaterminali, lisades korraga tanklale ka autonoomse elektritoite suutlikkuse.

Tegevusel oli suur mõju kogu piirkonna turvalisuse loomisele ja elutähtsate teenuste tagamisele kriisiolukordades. Üks piirkonna pudelikael leidis lahenduse erasektori, KOVide, maakonna ja riigi koostöös.

Majandus- ja taristuministri määruse „Elutähtsa teenuse kirjeldus ja toimepidevuse nõuded vedelkütusega varustamisel“ § 4 lõike 1 kohaselt on vedelkütuse müüjal kohustus elutähtsa teenuse osutamise tagamiseks varustada autonoomse elektritoitega üks tankla vähemalt kolmes maakonnas, millest üks tankla on Tallinnas või Harjumaal, ning sama määruse § 11 kohaselt tuleb kohustus täita 1. jaanuariks 2022.

Nõuanded teistele

Esmapilgul keerulistel probleemidel võivad olla oodatust lihtsamad lahendused.

Allikad

<https://www.err.ee/1100268/omavalitsusjuhid-tahavad-autonoomse-elektritoitega-tanklat-vorru>
<https://www.err.ee/997578/riik-ei-tea-kus-asuvad-autonoomse-elektrivarustusega-tanklad>

Üldandmed

Võrumaa turvalisuse nõukogu

Tegevuse nimetus

Riskijuhtimise ümarlaud „Kagu-Eesti torm + 1 aasta“

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Võrumaa Arenduskeskus, Lõuna päästekeskus, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Toimumisaeg

5. novembril 2020 kell 10–15 Võru kultuurimajas Kannel

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

<https://vorumaa.ee/vorumaal-toimus-kolme-maakonna-seminar-kagu-eesti-torm-1/>
Tartu Postimees; <https://tartu.postimees.ee/7103791/moodus-aasta-kagu-eesti-suurest-tormist-milline-on-valmisolek-jargmiseks-sarnaseks-kriisiks>.

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Ümarlaud toimus 5. novembril 2020 kell 10–15 Võru kultuurimajas Kannel. Peamine eesmärk oli vaadelda, mis oli ühe aasta jooksul toimunud ja mis olid tormi õppetunnid.

Kui toimepidevad on Kagu-Eesti elutähtsad teenused aastal 2020? Kas Kagu-Eesti elanikud on nüüd kriiside korral paremini kaitstud? Kuidas muuta inimesi vähem haavatavaks?

Millised on elektri, mobiilside ja tanklate toimepidevuse suurendamise edasised kavad Kagu-Eestis?

Tegevuse eesmärk

Tegevuse eesmärk oli vaadelda aasta aega tagasi Kagu-Eestit tabanud tormi sündmusi, õppetunde ja keerdkohti, millega seisame siiani silmitsi.

Tegevuse sihtrühm

Kaasatud olid piirkondlikud KOVi juhid, elutähtsate teenuste osutajad ning tervishoiu, sisejulgeoleku ja riigikaitse partnerasutused. Osalejaid oli ca 50 inimest saalis ja 40 inimest veebi vahendusel.

Tegevuse kirjeldus

Toimusid ettekanded ja arutelud elutähtsate teenuste üleriigiliste osutamise üle: elektri ja vedelkütusega varustamine ja mobiilside ning nende korraldus Põlva-, Valga- ja Võrumaal.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Tegevuse tulemus oli poolte ühine intensiivne teemakäsitlus.

Üks parimatest näidetest on sideteenuste kvaliteedi ja toimepidevuse tagamise kohtumised sideettevõtete ja KOVi juhtide vahel. Lahendusi otsitakse üheskoos.

Tegevus oli ajendatud 2019. aasta oktoobritormist, mis jättis suure osa Kagu-Eesti elanikest kuni nädalaks elektrita. Jätkutegevusena on plaanis korraldada igal aastal samasuguses formaadis ümarlaud, et aidata kaasa piirkonna arengule ja partnerorganisatsioonide koostööle.

Nõuanded teistele

Keerulistele küsimustele tuleks otsida lahendusi üheskoos.

Üldandmed

Tegevuse nimetus

Kogukondade säilenõtkuse projekt

Tegevuse eestvedaja ja korraldamisse kaasatud pooled

Võrumaa Arenduskeskus, MTÜ Roosiku küla, Naiskodukaitse, Päästeamet

Toimumisaeg

2021. aastal

Kontakt, viide kodulehele või mujale, kust saab leida tegevuse kohta infot

<https://vorumaa.ee/algas-kulade-piirkondade-ja-korteriuhistute-kandideerimine-sailenotkuse-projekti/>

Tegevuse kirjeldus

Tausta kirjeldus

Elanikkonnakaitse koolituspäevad Võru maakonna omavalitsustes.

Tegevuse eesmärk

Kogukondliku säilenõtkuse projekti eesmärk on suurendada Võru maakonna kogukondade, külade, külavanemate ja korteriühistute teadmisi elanikkonnakaitsest, turvalisuse hoidmisest ja kodustest varudest ning parandada kogukonna üldist kriisiteadlikkust ja valmisolekut.

Tegevuse sihtrühm

Külade, kogukondade ja korteriühistute eestkõnelejad. Sihtrühmas ca 150–170 osalejat.

Tegevuse kirjeldus

Roosiku küla näitel korraldatakse koos külade ja kogukondade eestvedajatega Võru maakonnas 11 koolitust: viis küladele, viis kogukondade eestvedajatele ja üks korteriühistu esindajatele. Koolituse käigus räägitakse peamiselt elanikkonnakaitsest ja tehakse kindlaks iga sihtrühma vajadused,

piirkondlikud eripärad ning kriisiolukorra lahendamise suutlikkus ja kitsaskohad.

Tegevuse tulemus

Tulemuse kirjeldus

Tegevusest võidavad eelkõige külaelanikud ja kogukondade eestvedajad, samuti kohalikud omavalitsused, kelle piirkonna elanikud on edaspidi teadlikumad ja kriisideks paremini valmis.

Järgnevatel aastatel arendame formaati edasi ja valmistame lühijuhend „Küla kriisiplaani koostamise ABC“.

Nõuanded teistele

Kogukonna ja vabaühenduste kaasamine on tulevikus esmatähtis.